

Dans under en pandemi

En kvalitativ studie om dans och rörelse till musik
i ämnet idrott och hälsa för gymnasiet under
Covid-19 pandemin

Andreas Rosenqvist

GYMNASTIK- OCH IDROTTSHÖGSKOLAN

Självständigt arbete avancerad nivå 121:2020

Ämneslärarprogrammet 2014 - 2019

Handledare: Magnus Kilger

Examinator: Sigmund Loland

Dancing during a pandemic

A qualitative study of dance and movement to music in the subject of sports and health for high school during the Covid-19 pandemic

Andreas Rosenqvist

THE SWEDISH SCHOOL OF SPORT AND HEALTH SCIENCE

Degree project advanced level 121:20
Teacher Education Program 2014-2019

Supervisor: Magnus Kilger
Examinator: Sigmund Loland

Sammanfattning

Syfte & Frågeställning

Syftet med studien är att undersöka vilka svårigheter som lärare upplever har uppstått under covid-19 pandemin samt hur det har påverkat dans och rörelse till musik i ämnet idrott och hälsa i gymnasiet under Covid-19 pandemin.

De frågor som studien avser att besvara är:

- Hur har dans samt rörelse till musik kunnat bedrivas i gymnasieundervisningen under Covid-19 pandemin?
- Hur har idrottslärare hanterat undervisningen under Covid-19 pandemin?
- Hur har digitala hjälpmedel använts för att bedriva idrottsundervisningen?

Metod

Forskaren har använt en explorativ forskningsmetod för att kunna besvara studiens syfte och frågeställningar. Tio idrottslärare som arbetar på gymnasiet från olika delar av landet har intervjuats. Kvalitativa intervjuer har genomförts med semistrukturerade frågor. Urvalet har skett genom ett bekvämlighets- och målinriktat urval. Studien har en induktiv ansats och tar grund i ramfaktorteorin.

Resultat

Studien visade att lärarna har haft en tuff arbetsituation under covid-19 pandemin. Det har varit svårt att genomföra samtliga moment och samtidigt följa de restriktioner som råder. Resultatet visar också att det för lärarna har varit en helt ny situation i att undervisa på distans och att digital hjälpmedel har blivit ett faktum. Samtliga respondenter har påvisat att det är viktigt med dans men valt att arbeta med solodans istället för ring- eller pardans. Resultatet visar också att det finns en stor vinning i att modernisera dansen för att öka intresset hos eleverna.

Slutsats

Det finns ett flertal olika faktorer som påverkat lärarnas arbetsituation under Covid-19 pandemin. Mycket grundar sig i vilken arena de är verksamma i tillsammans med dess restriktioner. Lärarna anser att det har funnits en del svårigheter med att genomföra dansen och att de liksom i allt annat behövt tänka utanför boxen. Lärarna upplever också att det är nästintill omöjligt att bedriva undervisningen på ett sätt som minimerar smittorisken.

Abstract

Aim

The purpose of the study is to examine the difficulties that teachers has experienced during the covid-19 pandemic and how it has affected dance and movement to music in the education of PE in upper second school during the Covid-19 pandemic.

The questions that the study intends to answer are:

- How has dance and movement to music been conducted in upper secondary school teaching during the Covid-19 pandemic?
- How did physical education teachers handle the teaching during the Covid-19 pandemic?
- How have digital tools been used to conduct physical education?

Method

The researcher has used an exploratory research method to be able to answer the study's purpose and questions. Ten physical education teachers who work at the upper secondary school from different parts of the country have been interviewed. Qualitative interviews were conducted with semi-structured questions. The selection has been made through a choice of convenience and target orientation. The study has an inductive approach and is based on the framework factor theory.

Results

The study showed that the teachers have had a tough work situation during the covid-19 pandemic. It has been difficult to carry out all the steps and at the same time follow the restrictions that prevail. The results also show that it has been a completely new situation for teachers to teach online and that digital tools have become a fact. All respondents have stated that dance is important, but have chosen to work with solo dance instead of ring or couple dance. The results also show that there is a great benefit in modernizing dance to increase the interest of students.

Conclusions

There are a number of different factors which have affected the teachers' workload during the Covid-19 pandemic. The majority is based on the teaching arena in which they operate along with its restrictions. The teachers believe that there have been some difficulties in carrying out the dance and that, as in everything else, they had to think outside the box. The teachers also experience that it is almost impossible to conduct the teaching safe.

Innehållsförteckning

1 Inledning	1
2 Bakgrund	1
2.1 Fjärrundervisning och distansundervisning	2
2.2 Ämnet idrott och hälsa	3
2.3 Dans	4
2.3.1 Begreppet Dans	4
2.3.2 Dans ur ett historiskt perspektiv	5
3 Teoretiskt perspektiv	6
3.1 Ramfaktorsteori	6
4 Tidigare forskning	7
4.1.1 Skolundervisning under en pandemi	7
4.1.2 Dansens plats i idrottsundervisningen	7
4.1.3 Digitala hjälpmedel vid undervisning	9
4.1.4 Kulturella aspekter och genus gentemot dans	10
5 Syfte & frågeställning	11
5.1 Frågeställningar	11
6 Metod	12
6.1 Explorativ forskning	12
6.2 Urval	12
6.3 Genomförande	13
6.4 Databearbetning och analysmetod	14
6.5 Tillförlitlighet	15
6.6 Etiska överväganden	16
6.7 Reflektioner över metoden	16
7 Resultat	17
7.1 Idrottslärares arbetsbörda under covid-19 pandemin	17
7.1.1 Lärares arbetssituation i skolan	17
7.1.2 Lärares arbetsbelastning	18
7.1.3 Lärares arbetsmiljö	19
7.2 Idrott och hälsa på distans	21
7.2.1 Teori och fysisk aktivitet	21

7.2.2 Examinationer	23
7.2.3 Examination av kunskapskrav	24
7.3 Dans i skolan.....	25
7.3.1 Pardans eller solodans.....	26
7.3.2 Rörelse till musik.....	28
7.3.3 Dansa digitalt	29
7.3.4 Kulturella aspekter.....	30
7.3.5 Genus	31
7.4 Resultatsammanfattning.....	32
7.4.1 Hur har dans och rörelse till musik kunnat bedrivas i gymnasieundervisningen under Covid-19 pandemin?.....	32
7.4.2 Hur har idrottslärare hanterat undervisningen under Covid-19 pandemin?	33
7.4.3 Hur har digitala hjälpmedel använts för att bedriva idrottsundervisningen?.....	33
8 Sammanfattande diskussion	34
8.1 Resultatdiskussion	34
8.1.1 Hur har dans och rörelse till musik kunnat bedrivas i gymnasieundervisningen under Covid-19 pandemin?.....	34
8.1.2 Hur har idrottslärare hanterat undervisningen under Covid-19 pandemin?	36
8.1.3 Hur har digitala hjälpmedel använts för att bedriva idrottsundervisningen?.....	38
8.2 Metoddiskussion	39
9 Slutsats	39
9.1 Framtida forskning.....	40
Käll- och litteraturförteckning	41
Muntliga källor	41
Skriftliga källor	42

Bilaga 1 Käll- och litteratursökning

Bilaga 2 Informationsbrev med samtyckesblankett

Bilaga 3 Intervjuguide

1 Inledning

Under året 2020 drabbades världen av Covid-19 viruset. Ett virus som skulle visa sig ha en större påverkan än vad någon kunnat ana. I februari år 2020 i tidningen Svenska Dagbladet intervjuades Folkhälsomyndighetens generaldirektör Johan Carlson (2020) som berättade att det är högst osannolikt att någon smitta kommer att nå Sverige och att beredskapen i landet ser bra ut. Detta uttalande skulle visa sig vara helt fel och Sverige blev ett land liksom resten av världen som drabbades utav viruset.

Den 17 mars meddelade Sveriges Statsminister Stefan Löfven vid en pressträff att Sveriges gymnasieskolor och högskolor skulle övergå till fjärr- och distansundervisning från och med den 18 mars. En situation som skulle sätta Sveriges gymnasie- och högskolelärare på prov (Regeringskansliet, 2020).

Ämnet idrott och hälsa är ett praktisktestetiskt kunskapsämne som har en fördelning mellan praktisk undervisning tillsammans med teoretisk undervisning. Den praktiska undervisningen har inslag av en ökad andningsfrekvens, svettningar och närkontakt. Samtliga effekter kan enligt Folkhälsomyndigheten (2020) bidra till en ökad smittspridning av viruset covid-19. Sveriges idrottslärare har under året 2020 behövt anpassa sin idrottsundervisning i relation till covid-19 pandemin för att kunna bedriva denna så säkert från smitta som möjligt, något som kan upplevas som omöjligt med tanke på ämnets grund i livslång hälsa genom en positiv syn på fysisk aktivitet.

I den här studien undersöks hur idrottslärare i gymnasiet har arbetat med ämnet idrott och hälsa under covid-19 pandemin. För att begränsa studiens omfång riktar sig studien mot rörelse till musik samt dans i ämnet och hur det har anpassats utifrån de olika restriktioner och förutsättningar som har funnits under perioden.

2 Bakgrund

I avsnittet presenteras bakgrunden till studien samt de centrala begreppen fjärrundervisning och distansundervisning. Ämnet idrott och hälsa presenteras för att få ett perspektiv på ämnet och dess relevans. Begreppet dans presenteras för att förtydliga begreppets innebörd.

2.1 Fjärrundervisning och distansundervisning

Begreppen fjärrundervisning och distansundervisning två begrepp som använts flitigt under året 2020.

Skolverket (2020) beskriver fjärrundervisning på följande sätt:

” Fjärrundervisning är interaktiv undervisning som bedrivs med informations- och kommunikationsteknik där elever och lärare är åtskilda i rum men inte i tid.”

(Skolverket 2020)

Skolverket (2020) skriver att för att en form av fjärrundervisning ska få genomföras skall minst ett av tre kriterier som står framskrivna uppfyllas. Alternativt kan regeringen besluta att samtliga skolor ska övergå till fjärrundervisning.

Skolverket (2008, s. 21) definierar begreppet distansundervisning på följande sätt:

”en interaktiv undervisningsmetod där elev och undervisande lärare är fysiskt åtskilda.”

Enligt Skolverket (2008) har de i sin formulering av definitionen av distansutbildning utgått ifrån Desmond Keegans definition:

- *” Elever och lärare är skilda åt under merparten av studierna.*
- *En utbildningsorganisatör ansvarar för planering av utbildningen, utvecklingen av läromedel och för stöd till eleverna.*
- *Olika typer av medier (t.ex. trycksaker, ljudmedier, datorer och nät) utnyttjas för att överbrygga avståndet mellan elever och lärare och för att förmedla kursinnehåll.*
- *Någon form av tvåvägskommunikation möjliggörs så att eleven kan initiera eller delta i dialoger.*
- *Studiegrupper saknas under stora delar av studietiden så att studierna i huvudsak sker individuellt, men möjligheten finns att av såväl didaktiska som sociala skäl organisera möten.”*

(Skolverket, 2008 s.20)

Under året 2020 kompletterade Skolverket (2020) denna definition och genom att tillägga följande:

” Om regeringen eller en huvudman beslutar om att stänga en skola ska huvudmannen erbjuda distansundervisning. Distansundervisning kan vara såväl analog som digital. Elever och lärare är oftast åtskilda, men kan arbeta tillsammans i realtid eller till exempel med uppgifter som ska göras inom utsatt tid. Ofta använder elever och lärare gemensamma ytor som delade dokument, videosamtal och chattar. De kan vara åtskilda i både rum och tid.”
(Skolverket, 2020)

Enligt Nationalencyklopedin (2020) kan begreppet distansundervisning även definieras på följande sätt:

” Undervisnings- och studieformer där studerande och lärare befinner sig på olika orter och därför kommunicerar med varandra med hjälp av tekniska medier.”
(NE, 2020-12-29)

Sammanfattningsvis kan det förmodligen vara enkelt att begreppen blandas ihop. Den största skillnaden verkar enligt ovanstående beskrivningar vara att vid fjärrundervisning har elever och lärare lektion samtidigt. Medan vid distansundervisning behöver ej elever och lärare vara på plats samtidigt utan det kan finnas uppgifter eller inspelat material som eleverna själva kan välja att del av när tid finnes.

2.2 Ämnet idrott och hälsa

Ämnet idrott och hälsa i skolan har länge haft en betydande roll när det kommer till hälsa och välmående. Under åren har ämnet bytt namn ett flertal gånger ämnets syfte, mål samt innebörd har varit omdiskuterat. År 1919 fick ämnet namnet *Gymnastik med lek och idrott* med syftet att stimulera barns behov av att röra på sig genom olika övningar samt att ämnet fick en tydlig koppling till den fysiska aktivitetens goda påverkan på hälsa. Historiskt sett har Linggymnastiken varit dominerande och täckt en stor del av idrottsundervisningen. Från 1950-talet fram till 1970-talet förändrades ämnet och ämnet tyddes allt mer åt att bli konditionsbaserat. Ämnet bytte även perspektiv från att se på gruppens förmåga till att

individens förmåga nu stod i fokus. Detta resulterar i Linggymnastiken sakta fasis ut ur ämnet (Larsson et al., 2016). Från 1971 började ämnet att utvecklas allt snabbare genom varje läroplan som träts i kraft och idag heter det idrott & hälsa. Idag är delar som friluftsliv och ergonomi alltmer centrerat och ämnet riktar sig mot en livslång positiv syn på hälsa (Annerstedt, 2001).

Enligt Skolinspektionen (2018) rapport har det mest fokuserats på rörelse i ämnet för att bidra till en god fysisk hälsa. Dock flaggar Skolinspektionen (2018) upp att miljöer som är både trygga respektive otrygga lätt kan uppstå i ämnet idag. Skolinspektionen (2018) menar också att det är svårt att säkerställa att eleverna tar del av undervisningen och får tillräcklig mängd av fysisk aktivitet på grund av att deltagandet varierar. Världshälsoorganisationen (2020) har nyligen släppt rekommendationerna för fysisk aktivitet för ungdomar. Dessa rekommendationer innebär att ungdomar bör genomföra någon form av fysisk aktivitet minst tre gånger per vecka för att bibehålla en god hälsostatus men allra helst en timme om dagen. Träningspassen bör vara mellan 30-60 minuter långa med ett varierat innehåll. Folkhälsomyndigheten genomförde en studie år 2019 där de undersökte elevers egna uppfattningar kring deras rörelse aktiviteter varje vecka. Elevernas uppfattning var varierande och det slutgiltiga resultatet visade att endast en mindre andel av de deltagande eleverna uppnådde den mängd som Världshälsoorganisationens (2020) rekommenderar.

2.3 Dans

I detta avsnitt presenteras dans i två olika delar. I den första delen presenteras begreppet dans och dess definition. I del två presenteras dans ur ett historiskt perspektiv för att ge en bakgrund till dess framkomst.

2.3.1 Begreppet Dans

Dans som begrepp kan definieras på många olika sätt baserat på situation och syfte. Nationalencyklopedin definierar begreppet dans som ” rörelser till rytm och melodi, rörelser som ges en speciell form och utförs i viss tid och visst rum” (NE 2020-12-29). Enligt Lundvall & Meckbach (2012) kan dans ses ur ett allt bredare perspektiv och därmed också få en bredare definition även om det tar avstamp i Nationalencyklopedins formulering av begreppet. " Dans som ett utövande av rörelser där individen skapar en relation till sin kropp

genom att individens fokus ligger på rörelsernas form, mönster eller kraftspel och på samspelet mellan det egna jaget och andra” (Lundvall & Meckbach, 2012, s. 103).

2.3.2 Dans ur ett historiskt perspektiv

Under åren har dans haft en viktig historisk roll när det kommer till tradition och kultur i samhället. Enligt Ericson (2000) är dans ett av de äldsta sätten att kommunicera på och då också en av våra absolut äldsta kommunikationsmetoder. Lundvall & Meckbach (2012) berättar att dans även bidragit och påverkat människors samspel i historien.

Dans har under historien haft olika roller och skepnader i samhället. I en kulturhistorisk tidskrift kan vi läsa om hur dansen haft två sidor enligt socialantropologen Robert Redfields. Han menar att dans i samhället består i grund och botten av två traditioner, ”den stora traditionen” och ”den lilla traditionen”. Den stora traditionen hittar vi i finkammaren där dans ansågs vara fint, något du skulle kunna och du dansade ofta vid större tillställningar som middagar och baler. Det var dans som skulle upplevas konstnärligt och sätta en prägel på klass i samhället. Den lilla traditionen var den folkliga delen, det var sidan med mycket folkdans och gillen som snarare bidrog till samkväm än konstnärlighet (Ulvros, 2004a s. 65)

Dansen har också haft en viktig roll när det kommer till religion. I det gamla testamentet i bibeln finns det mängder av texter med olika kopplingar som handlar om dans gentemot Gud. Här har dans en annan roll än ovan, dans ses mer som ett sätt att hylla och prisas Gud vid olika tillställningar alltifrån festliga evenemang som vid begravningar. Egentligen samtliga tillställningar där det fanns någon form av tacksamhet mot Gud (Ulvros, 2004). Enligt Ulvros (2004) har filosoferna haft stort inflytande över huruvida dansen skulle få sitt fäste. Kunde en man dansa upplevdes han bildad och lärd.

Under medeltiden var det främst gruppdanser tillsammans med ringdanser som representerades i danssammanhang och sågs som något positivt och roligt. Under denna tid började även pardansen sakta träda fram (Ulvros, 2004).

För att komma längre fram i historien hoppar vi på 1900-talet. Danstraditioner fortsätter att förändras och de danser som redan finns i samhället börjar influeras av andra kulturer och länder (Gustafsson, 1990). Mellan 1930-talet och 1940-talet uppstod en tydlig uppdelning

mellan de danser som människor utövade, de gamla danserna och de moderna danserna. De gamla danserna innefattade folkdanserna exempelvis schottis och polka medan de moderna danserna hade en lite mer elegant karaktär exempelvis cha cha, rumba och de övriga tiodanserna (Gustafsson, 1990). Vid 1940-talet kom rock n roll eran in i bilden och danserna fick en ny utveckling då det började spelas ny musik, danser som jitterbugg och lindy hop utvecklades och har än idag ett tydligt fäste. Med tiden kom även buggen in i samhället och blev vår svenska folkliga dans. I slutet av 1900-talet tog solodansen över och danser som disco, breakdans och boogie tog plats på den nya arenan. (Gustafsson, 1990)

3 Teoretiskt perspektiv

I avsnittet presenteras de teoretiska perspektiv som studien tar grund i där ramfaktorteori anses som grundläggande. Avsnittet kommer att presentera ramfaktorsteori i sin helhet för att ge en grund till studiens utgångspunkt.

3.1 Ramfaktorteori

Enligt Lundgren (1999) kan ramfaktorteorier beskrivas som ramar som antingen möjliggör eller inte till en viss process i det ”rum” som du befinner dig i. Ramfaktorteorin som skapades 1967 av Urban Dahlöf har haft en stor inverkan i dagens skola och undervisning. Enligt Lindblad, Linde och Naeslund (1999) är det de bestämda ramarna som finns som skapar det absoluta resultatet. Lindblad, Linde och Naeslund (1999) berättar att ramfaktorteorin kan ses genom tre steg, i det första steget synliggörs det olika ramar som finns som antingen begränsar eller möjliggör, i det andra steget genomförs lektionen och i det tredje steget utvärderas resultatet. Sammanfattningsvis handlar ramfaktorteorin om resultatet som uppstår i relation till förlopp och begränsningar. Begränsningar kan vara exempelvis lokal, klasstorlek, utrustning, tid eller oförutsedda ramar. Enligt Linde (2012) är det dessa ramar som påverkar lärarnas utrymme för undervisning samt hur den kan bedrivas.

För att göra en parallell till idrott och hälsa undervisningen, vill studien uppmärksamma att det kan finnas en mängd nya ramar som kan påverka undervisningen under covid-19 pandemin. Dessa kommer förmodligen att synliggöras i studiens resultat.

4 Tidigare forskning

I forskningsöversikten presenteras den tidigare forskningen som har genomförts i de områden som anses vara relevanta för studien. I avsnittet presenteras skolundervisning under covid-19 pandemin, dansens plats i idrottsundervisningen, digitala hjälpmedel vid undervisning samt kulturella aspekter och genus gentemot dans.

4.1.1 Skolundervisning under en pandemi

Bergdahl och Nouri (2020) genomförde en studie kring hur distansundervisningen under covid-19 påverkat både lärare och elever samt dess effekt på skolan i Sverige. Bergdahl och Nouri (2020) redovisar de olika plattformar som har använts av de olika skolorna och berättar att GDPR har redan från början tagits på allvar och skolorna har undersökt vilka plattformar som är enligt GDPR lagstiftningen.

I och med att den svenska regeringen valde att gå över till fjärrundervisning från en dag till en annan, fanns det inget utrymme till skolstrategier och inte heller för lärare att planera undervisningen. Lärandet går från en dag till en annan från det fysiska klassrummet till det virtuella klassrummet vilket skapar en helt ny miljö för undervisande lärare (Bergdahl och Nouri 2020).

Bergdahl och Nouri (2020) berättar att lärarna har upplevt att det funnits flera olika svårigheter med att undervisa digitalt. Det har krävts tid till att spela in material för att kunna förmedla undervisningen till eleverna. Lärarna berättar att det har varit svårt att få till bra undervisning för samtliga elever då plattformen ibland kunde krascha eller lagga. Många lärare upplevde också att det fanns en svårighet i att ta närvaro på eleverna samt att säkerställa att eleverna faktiskt var på plats. De efterfrågade även metoder för att rättssäkra olika former av examinationer och menade att terminsbetygen kunde påverkas negativt i det stora hela med bristfälliga examinationsmetoder.

4.1.2 Dansens plats i idrottsundervisningen

Sedan 1700-talet har dansundervisningen haft en given plats i idrottsundervisningen i skolan (Lorenzi, 2010). Enligt Lundvall & Meckbach (2012) kan dans i skolan agera som en arena för rörelselära, dansen ger möjlighet till att uttrycka olika känslor tillsammans med tankar om olika kulturer och traditioner. Dansen skapar också möjligheter till att utforska sin egna

kroppskompetens samt bidrar att utforska aktion tillsammans med interaktion. Dans brukar ses som en aktivitet som främjar den motoriska utveckling både grovmotoriskt samt finmotoriskt. Vilket kan bidra till en ökad sinnesstimulans (Ibid).

Året 2012 granskades ämnet idrott och hälsa i grundskolan för årskurserna 4-6. Resultatet redovisade att lekar tillsammans med bollspel var de dominerande aktiviteterna på idrottsarenan medan dans och rytmik inte fanns i lika stor utsträckning. Detta resulterade i att eleverna inte fick möjligheten till att få med sig rätt kunskaper för att uppnå de grundläggande kunskapsmålen inom dansområdet (Skolinspektionen, 2012). Dock visar en ny kvalitetsgranskning av ämnet idrott och hälsa, att dans och rörelse till musik tillsammans med friluftsliv finns med i grundplaneringen utav idrott och hälsa kursen numera. Något som tidigare inte haft en given plats i ämnet (Skolinspektionen, 2018).

Enligt Oliver & Porter Hearn (2013) finns det flera positiva effekter hos människan ur ett hälsoperspektiv när hen håller på med dans. Ericson (2000) anser att det finns stora vinster med att eleverna får en positiv upplevelse av att ha dans i skolan. Ämnet kan i själva verket upplevas som relativt laddat. För att bryta detta behöver läraren arbeta för att skapa en positiv känsla samt atmosfär för att väcka elevernas intresse och därmed vinna deras uppmärksamhet. Dans i sig kan skapa och upptäcka nya känslor och Ericson (2000) menar att det är viktigt att eleverna får öva upp en trygghet och känna sig säkra i dansandet. Detta kan uppnås genom att eleverna får utrymme till att prova flera olika danser och få uppleva glädje genom uttryck i skapandet av deras egna danser.

Dansens plats i styrdokumentet har ändrats genom tiderna. Enligt Mattson & Lundvall (2013) har dansen haft en tydlig roll i skolans styr- och lärodokument sen LGR 62. Dans har länge setts som något positivt för hälsan och i dagens läroplan kan vi ofta förknippa det med rörelse till takt och rytm och gärna gentemot träningsprogram.

Hur dans tar sin plats i skolan finns det många studier kring, en spännande aspekt är den som Mattsson (2016) tar upp. Mattsson (2016) anser att den största delen av all undervisning i ämnet idrott och hälsa sker vid genom "direct teaching" Vilket innebär att all information sker genom en direkt förmedling till eleverna och att själva utforskandet av uppgiften försvinner. Enligt Larsson & Karlefors (2015) kan undervisningen i dans i ämnet idrott och hälsa, främst

ha tre olika ställningstagande. Detta kan vara att dans kan se ut som en träningsform, där koordination kombineras med styrka och kondition. Ett annat alternativ är enligt Larsson & Karlefors (2015) att dans kan ha en form som upplevs mer som en idrottslig aktivitet med exempelvis tävlingsmoment och ett aktivt presterande. Det slutgiltiga synsättet kan innebära att dans ser ut som dans. Genom att arbeta med dessa tre perspektiven menar Larsson & Karlefors (2015) att dansundervisningen får nya villkor där läraren får en annan roll och kan agera och verka mer som en handledare i undervisningen. När elever dessutom får möjlighet till att efterlikna rörelser i kombination, kombinera och skapa sina egna koreografier kan motivationen öka vilket kan resultera i att dans kan få en positiv plats i undervisningen.

Det finns även möjlighet att använda sig av dansspel för att öka stimuleringen hos eleverna som presenteras vidare i delkapitel 4.1.3.

4.1.3 Digitala hjälpmedel vid undervisning

Digitaliseringen av skolan och skolans verksamhet är inget nytt. Utan faktiskt har det varit någonting som haft en konstant utveckling under väldigt många år. Enligt Jensinger (2017) har digitaliseringen i skolan fått en naturlig del som också speglar den digitala utvecklingen i vårt samhälle. Dock finns det en skillnad i samhället vilket också blir synligt i skolan baserat på vilka som är för respektive emot att använda sig av digitala hjälpmedel. Enligt Jensinger (2017) finns det en acceptans av skolledningar och rektorer att lärare undervisar på olika sätt och använder sig av olika hjälpmedel, digitala såväl som vanliga studieverktyg. Att arbeta digitaliserat anses vara framtiden och klyftan i skolans arbetsområde med att vissa lärare aktivt med digitala hjälpmedel tillskillnad från andra, kan medföra att vissa elever får en bättre digitalkompetens än andra (Jensinger, 2017).

Inom den digitaliserade sektorn finns det två begrepp som används flitigt, digital kompetens och digitala verktyg. Enligt Löfving (2012) är begreppet digitala verktyg ett begrepp som ständigt är i utveckling. Begreppet anses vara relativt nytt men har egentligen funnits ganska länge i samhället. För att förtydliga begreppet menar Löfving (2012) att digitala verktyg är de olika verktyg som en lärare kan använda sig av för att utveckla undervisningen. Det kan vara allt ifrån olika typer av applikationer och program men också olika typer av digitala rum där undervisningen kan bedrivas. Genom att ha en god kunskap inom de digitala verktygen finns det stora möjligheter att det kan skapas en digital kompetens.

Enligt Jasarevic & Sphija (2020) finns det en splittring mellan olika idrottslärare när det kommer till användningen utav digitala verktyg i de praktiska momenten i undervisningen. Vissa av deltagarna i studien ansåg att det fanns en positiv aspekt med att använda de digitala verktygen men att det inte alltid är helt lätt att applicera. I studien framkommer det att idrottslärarna inte vill ha allting digitaliserat utan att digitala verktyg endast ska användas som ett hjälpmedel i undervisningen för ämnet idrott och hälsa.

Enligt Gibbs (2014) kan digitala dansspel och lekar användas för utvecklandet av rörelsekvaiteter gentemot musik. I sin studie presenterar forskaren hur dans genom spel och digitala verktyg bidrar till en positiv syn på dans i ämnet idrott och hälsa. Gibbs (2014) berättar att vid genomförandet av aktiviteterna med hjälp av dansspel uppstår skratt och glädje vilket är viktigt för ämnet. Genom att använda sig av digitala hjälpmedel blir undervisningen annorlunda och genom studien fastslår forskaren att spelet kan ses som meningsfullt. Forskaren har också en förhoppning om att studien kan bidra till en ny dimension av undervisningen av dans i skolan. Gibbs (2014) beskriver att eleverna fick goda möjligheter till att utveckla sina egna rörelsekvaiteter genom dansspelet, något som blev tydligt i analysen.

4.1.4 Kulturella aspekter och genus gentemot dans

Dans kan i vissa kulturer spela en viktig kulturell roll, likaväl som det i andra kulturer kan vara ett tabubelagt område. Som tidigare nämnt i bakgrunden har dans haft en viktig roll i det svenska samhället men också religiöst. Enligt Lundvall och Meckbach, (2012) kan dans kategoriseras i tre olika delar, den expressiva dansen, dans som träningsform och den kulturella dansen. Den kulturella dansen bygger på tradition och historia ur ett kulturellt perspektiv, med andra ord är det danser som haft en betydelsefull roll i historien. Enligt Mattsson & Lundvall (2013) har den kulturella formen varit den typ av dansform som har fått mest tid och plats i idrottsundervisningen när det kommer till att dansa. Den kulturella formen har setts som en samhällsviktig funktion historiskt och från början fanns det en social funktion i dansen. Redan i LGR 62 framgår det att finns en tydlig rollfördelning mellan könen ur ett heterosexuellt perspektiv. I läroplanen då stod det tydligt vad som ansågs manligt respektive kvinnligt. Det manliga hade en överordnande roll och skulle främst förknippas med styrka och maskulinitet tillskillnad från flickorna som skulle uppvisa en mer stilfull och försiktig dans. Dock kan vi idag se en större skillnad i den kulturella delen i dagens undervisning och det har

utvecklats gentemot en mer mångkulturell undervisning med syftet att skapa en förståelse för olika traditioner inom olika kulturer (Mattsson & Lundvall, 2013).

Enligt Lindqvist (2010) skapar dans, som aktivitet, ett naturligt forum för samtal och konkretisering av normer, genus samt kulturella perspektiv. Lindqvist (2010) menar att dans har en unik plats i undervisningen även som idrott. Dans kan ofta förknippas som något feminint och då inte idrottsligt, eftersom idrott har en maskulin koppling. Lindqvist (2010) menar att dans tyvärr har en homosexuell stämpel eller rättare sagt en ”icke heterosexuell” stämpel, något som även Gard (2003) anser.

Det finns en negativ bild och atmosfär kring dans i skolan och främst hos pojkar. (Gard 2003; Lindqvist 2010 ; Gibbs, 2014). Enligt Gard (2003) handlar det främst om att dans inte anses vara manligt utan snarare feminint. Det handlar egentligen inte om rörelserna eller att det sker till musik utan snarare att dans i sin helhet tolkas estetiskt feminint. Enligt Mattson & Lundvall (2013) finns det grupper där det både finns pojkar och flickor som gillar dans men också som inte gillar dans och att det kan vara olika mellan könen.

5 Syfte & frågeställning

Syftet med studien är att undersöka vilka svårigheter som lärare upplever har uppstått under covid-19 pandemin samt hur det har påverkat dans och rörelse till musik i ämnet idrott och hälsa i gymnasiet under Covid-19 pandemin.

5.1 Frågeställningar

De frågor som studien avser att besvaras är:

- Hur har dans samt rörelse till musik kunnat bedrivas i gymnasieundervisningen under Covid-19 pandemin?
- Hur har idrottslärare hanterat undervisningen under Covid-19 pandemin?
- Hur har digitala hjälpmedel använts för att bedriva idrottsundervisningen?

6 Metod

Studien syftar till att undersöka vilka svårigheter och lösningar för dans och rörelse till musik i idrottsundervisningen för gymnasieskolan. För insamling av data har semistrukturerade intervjuer använts för att skapa ett djup och en bredd i studien. Kvalitativa intervjuer som metod kan tillämpas och vara en god källa för att utforska olika personers uppfattningar tillsammans med personens tolkningar över en specifik situation. Studien har en induktiv ansats, vilket innebär att studien utgår från att skapa en teori baserat på den insamlade empirin. (Patel & Davidson 2011)

6.1 Explorativ forskning

Studien har en explorativ forskningsinriktning. Ett explorativt förhållningssätt innebär att den som intervjuar ställer öppna frågor för att låta respondenten få svara öppet och med möjlighet till fördjupning. Den eller de som intervjuar kan sedan kartlägga de olika intervjuerna för att kartlägga information samt hitta nya infallsvinklar i studien. (Kvale & Brinkmann 2014). Enligt Hassmén & Hassmén (2008) ska en explorativ studie även belysa problemområdet och utforska detta allsidigt, vilket även bekräftas av Patel & Davidson (2011). I en explorativ forskningsstudie genomförs först en kortare pilotstudie för att undersöka att rätt sak undersöks med hjälp av rätt metod. Något som kan vara både tidssparande samt spara in på kostnader då pilotstudien säkerställer metoden (Hassmén & Hassmén, 2008).

6.2 Urval

Samtliga respondenter i studien arbetar som idrottslärare i gymnasieskolan samt innehar en lärarlegitimation. Studien har utgått från ett bekvämlighets- samt målinriktat urval med fokus på att täcka en större del av landet för att få ett större perspektiv på hur den faktiska situationen har sett ut. Studien riktar sig mot idrottslärare på gymnasialnivå då syftet med studien var att undersöka hur undervisningen av rörelse till musik samt dans fungerat under covid-19 pandemin på gymnasienivå. Då samtliga deltagare i studien var tillgängliga vid tillfället de fick förfrågan om att medverka i studien anses detta vara baserat på ett bekvämlighetsurval. (Bryman 2011).

Ett målinriktat urval innebär att forskaren söker efter respondenter som tenderar till att kunna besvara studiens frågeställningar och vara betydelsefulla för resultatet av studien enligt Bryman (2011).

Respondenterna i studien har olika år av erfarenhet men är också utbildade vid olika universitet i både Sverige och Finland. Det skiljer också i om arbetsplatserna är privatägda eller kommunala. Respondent 1 från Uppsala (U1) har vid intervjuens genomförande arbetat som idrottslärare i 2 år och arbetar idag vid en privatägd gymnasieskola. Respondent 2 från Uppsala (U2) har vid intervjuens genomförande arbetat 2 år som idrottslärare varav 1,5 år på grundskola och arbetar vid en privatägd gymnasieskola.

Respondent 1 från Skåne (S1) har många års erfarenhet av att arbeta som idrottslärare på gymnasienivå och arbetar vid en kommunalägd gymnasieskola. Respondent 2 från Skåne (S2) har en utbildning i Finland och har arbetat som idrottslärare i många olika länder, arbetar idag på en privatägd gymnasieskola från och med hösten 2020. Respondent 3 från Skåne (S3) har vid intervjuens genomförande arbetat två år på gymnasieskolan och innan dess på grundskolan, arbetar idag vid en kommunalägd gymnasieskola.

Respondent 1 från Stockholm (ST1) har vid intervjuens genomförande arbetat i sin kommun i över 10 år och på alla olika stadier, arbetar vid en kommunal gymnasieskola.

Respondent 1 från Östergötland (Ö1) har vid intervjuens genomförande påbörjat sitt andra år som idrottslärare. Har dock arbetat inom andra ämnen sedan 2012. Arbetar vid en privatägd gymnasieskola. Respondent 2 från Östergötland (Ö2) har vid intervjuens genomförande arbetat som idrottslärare på alla olika stadier och är inne på sin första termin vid gymnasiet. Arbetar vid en kommunal gymnasieskola. Respondent 3 från Östergötland (Ö3) har vid intervjuens genomförande arbetat som idrottslärare i drygt 2 år, arbetar vid en kommunal gymnasieskola. En av deltagarna i studien arbetar vid ett gymnasium som endast bedriver distansundervisning. Denna respondent kommer att benämnas som DIS1. Respondenten har vid intervjuens genomförande arbetat med distansundervisning sedan 2015. Gymnasieskolan är kommunalägd.

Totalt arbetar sex stycken av respondenterna vid kommunala skolor och fyra av respondenterna arbetar vid gymnasieskolor som bedrivs av privata aktörer.

6.3 Genomförande

För att få en stor spridning och en förståelse för hur landets idrottslärare i gymnasiet har påverkats under pandemin samt hur de har arbetat med dans och rörelse till musik inom ämnet

idrott och hälsa, har 74 lärare/skolor totalt kontaktats. Tio av 74 tackade ja och har intervjuats. Av dessa tio var tre lärare verksamma i Skåne, tre i Östergötland, en i Stockholm och två i Upplands regionen.

Innan sökandet efter deltagare påbörjades, formulerades ett informationsbrev som även innehöll ett samtyckesunderlag och en intervjuguide togs fram. Informationsbrevet är viktigt för att informera deltagarna om studiens syfte för att deltagarna ska kunna avgöra om de vill medverka eller ej (Kvale & Brinkmann, 2014). Samtyckesunderlaget används för att säkerställa att deltagarna tagit del av informationen om studien samt att de samtycker till att delta i den. Slutligen skapades även en intervjuguide, en guide baserat på en lägre grad av struktur främst för att ge deltagarna möjlighet att svara fritt med möjlighet till fördjupning och utan några förhandsalternativa svar (Patel & Davidsson, 2011). Denna form av intervju har en semistrukturerad struktur, vilket innebär att forskaren har möjlighet att ställa frågor och följdfrågor utanför intervjuguiden men som genererar öppna svar (Patel & Davidsson, 2011).

För att kunna ha en god röd tråd genom intervjuerna var intervjuguiden indelad i fem olika delar: (1) introduktion av studien samt respondentens bakgrund, (2) Skolans verksamhet under pandemin, (3) Ämnet idrott och hälsa under pandemin, (4) Rörelse till musik samt dans i, (5) hur ämnet ser ut idag i relation till tidigare. Intervjuguidens funktion säkerställdes och kontrollerades genom att en pilotstudie genomfördes (Patel & Davidsson, 2011). Pilotstudien genomfördes på distans via Zoom med en legitimerad lärare verksam i Stockholmsområdet. Då pilotstudien fick gott resultat beslutades det att inte genomföra några förändringar i intervjuguiden.

Samtliga intervjuer har genomförts på distans med hjälp av digitala hjälpmedel som Zoom, Google Meet samt Messenger. I anslutning till intervjuerna fördes även anteckningar på det som respondenten berättade. Varje respondent gav innan intervjun började ett muntligt medgivande till att intervjun spelades in samt att medverka i studien. Intervjuerna hade en varaktighet på 28 - 60 minuter, vilket resulterar i ett genomsnitt på 41 minuter.

6.4 Databearbetning och analysmetod

Efter intervjuerna påbörjades en transkribering som första steg i bearbetningen av insamlad data. Samtliga anteckningar som genomförts vid intervjun som exempelvis tankar och känslor som uppstått lades åt sidan då de eventuellt skulle kunna användas i ett senare skede i studien.

Efter att intervjuerna transkriberats lästes de igenom noggrant flera gånger för att säkerställa att det var korrekta gentemot intervjuerna. Samtliga tankar och noteringar som dök upp i samband med detta antecknades ner under dessa läsningar (Patel & Davidson, 2011). Nästa steg i processen var att börja arbeta med empirin och markera de delar som var intressanta för studien. Tredje steget var att börja tematisera och bilda ett mönster i relation till de frågeställningar som studien grundar sig i, till största del för att få en uppfattning om empirins omfång. Tema innebär det som är värdefullt och gemensamt mellan respondenterna (Hassmén & Hassmén, 2008). Det fjärde steget blev att färglägga och kategorisera de upptäckta övergripande teman samt dess subteman. Ur tematiseringen hittades tre övergripande teman; *Idrottslärares arbetsbörda under covid-19 pandemin*, *Idrott och hälsa på distans* samt *Dans i skolan* med tillhörande subteman. Det femte steget var att belysa skillnader och likheter mellan respondenterna i empirin. Det sista steget innebar att försöka strukturera tematiseringen till en naturlig ordningsföljd med en bra balans av tolkningar och citat hämtat från empirin (Patel & Davidsson, 2011)

6.5 Tillförlitlighet

En studie som genomförs kvalitativt kan ifrågasättas relativt enkelt på validiteten och dess reliabilitet om de i sitt sammanhang anses vara relevanta. Denna typ av begrepp lämpar sig oftast bättre gentemot en kvantitativ studie där faktiska siffror kan uppnås. Enligt Bryman (2011; Patel Davidson, 2011) kan en kvalitativ använda andra begrepp som kan vara bättre lämpade såsom exempelvis *förtroende* och *pålitlighet*. För att göra en kvalitativ studie tillförlitlig behöver studien omfattas av en hög kvalitet genom hela forskningsprocessen (Patel & Davidson 2011). När de genomförda intervjuerna transkriberas är det viktigt att det genomförs noggrant och ordgrant från intervjun. Enligt Patel & Davidson (2011) kan ändringar i meningsuppbyggnader eller dylikt resultera i att analysen påverkas och att resultatet påverkas.

Vid intervjutillfället fanns det en övervägande noggrannhet i formuleringen av de frågor som skulle ställas. Inga utav frågorna fick upplevas som ledande eller drivande mot en eller annan riktning. För att säkerställa detta användes intervjuguiden, med öppna frågor om teman som frågorna skulle utgå ifrån och därefter fördjupas. Vilket resulterade i att det var lätt att bibehålla en röd tråd under intervjuerna samt att få tillbaka respondenten till ämnet om intervjun började dra iväg åt ett annat håll. Ingen utav deltagarna fick ta del av frågorna

tidigare, min tolkning är att detta även bidrog till att de svar som gavs under intervjuerna var spontana och speglade den faktiska verkligheten vilket i sin tur ökade pålitligheten i studien. Samtliga som respondenter har varit verksamma inom gymnasieskolan. Trots olika kunskaper och erfarenheter fanns det ett stort engagemang och bred kunskap i frågan vilket i sin tur stärker studiens pålitlighet.

6.6 Etiska överväganden

Intervjuerna tog avstamp genom Vetenskapsrådets forskningsetiska principer vilket innebar att informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet samt nyttjandekravet följdes (Vetenskapsrådet, 2017). I svensk forskning är dessa principer grundläggande enligt Bryman (2008). Deltagarna informerades i god tid om studiens syfte och fick även ta del av ett informationsbrev. I detta brev fick deltagarna även ta del av den beräknade tiden som varje intervju skulle ta. Innan intervjun påbörjades informerades deltagarna om att deltagandet var helt frivilligt och att de när som helst kunde avbryta intervjun eller välja att inte besvara vissa frågor. Under intervjuerna upplevdes deltagarna öppna och ärliga, de tog god tid på sig för att ge ett svar som upplevdes sanningsenligt. Allt material har samlats in och hanterats helt konfidentiellt, detta resulterar i att det inte går att koppla de olika deltagarna till studien. Samtliga respondenter har önskat att få ta del av det färdigställda resultatet.

6.7 Reflektioner över metoden

Genom att använda sig av kvalitativa intervjuer kunde det material som anses vara relevant för studien också samlas in. Då pandemin råder var samtliga intervjuer tvungna att genomföras på distans med hjälp av digitala verktyg. I de flesta fall hade deltagarna sina kameror igång vilket gjorde att det var lätt att förstå kroppsspråk i relation till de svar som deltagarna angav. Samtliga intervjuer genomfördes av forskaren och följde en intervjuguide för att säkerställa att samtliga intervjuer skulle förbli likartade. Detta grundar sig i att även ge en likartad upplevelse av intervjun i sin helhet för samtliga deltagare. Det finns en vinning i att vara själv som forskare vid genomförandet av intervjuer. Det kan lätt bli att respondenten känner sig påhoppad om det är två forskare som har ett övertaget över intervjun. Det kan däremot finnas en vinning i att vara två som genomför intervjuerna, dels för att kunna komplettera intervjun men också för att kunna få fler perspektiv i intervjun.

Som analysmetod användes tematisk analys. Efter att intervjuerna hade transkriberats och därefter lästs om ett antal gånger färgkodades vissa delar baserat på de huvudteman som hittats. Varje huvudtema kunde sedan delas upp i flera subteman och även dessa färgkodades för att underlätta den kommande analyseringen av empirin. De teman som hittades jämfördes med studiens frågeställningar, samtliga teman upplevdes besvara studiens syfte. Vilket stärker studiens validitet och pålitlighet (Brinkmann & Kvale, 2014).

Övriga reflektioner som kan påverka den insamlade empirin, är att majoriteten av intervjuerna genomfördes medan skolorna fortfarande var öppna men några av intervjuerna genomfördes efter att skolorna hade fått övergå till fjärrundervisning igen. Då intervjuerna samt studien genomförts under en rådande covid-19 pandemi kan det slutgiltiga resultatet endast påvisa hur det upplevts under de omständigheter och rekommendationer som råder just då. Vilket i slutändan kan påverka studiens pålitlighet.

7 Resultat

I resultatet presenteras den data som ansetts värdefull för studiens syfte och frågeställningar efter att intervjuerna har bearbetats genom en tematisk analys. Resultaten presenteras efter följande rubriker: *Idrottslärares arbetsbörda under covid-19 pandemin, Idrott och hälsa på distans, Dans i skolan.*

7.1 Idrottslärares arbetsbörda under covid-19 pandemin

Detta tema belyser idrottslärares generella arbetssituation som respondenterna upplever under covid-19 pandemin både i ämnet idrott och hälsa men också i skolan generellt.

7.1.1 Lärares arbetssituation i skolan

S1 berättar att det har varit en helt ny situation med att arbeta digitalt, både för lärare och elever. I våras skulle de från en dag till en annan lära sig hur de olika läroplattformarna fungerar och bedriva undervisningen bakom en skärm och hitta nya sätt att nå eleverna på. Ö1 bekräftar detta och menar att de inte var direkt förberedda på den förändrade situationen. Ö1 fortsätter ” (...) det gick från en dag till en annan så vi hade inte så mycket förberedelse. Vi jobbar ju via teams vi hade ännu inte lärt våra elever hur man jobbar i teams, det hade inte installerats på alla datorer.”

Ö2 förklarar att själva undervisningen tappar sin tjusning. Hen menar att undervisningen blir lätt väldigt hattig när den genomförs bakom en datorskärm. Ö2 fortsätter:

Det är inte roligt, det är bekvämare på detta sättet det är det ju. Det är bara att det blir ju lätt som ett vanligt kontorsjobb.

En del lärare upplevde att de har varit relativt förberedda för att arbeta digitalt. Ö3 berättar att de har en skicklig IKT på skolan. Ö3 sade ” (...) vi har ju en IKT grupp där man får hjälp och vi har kommit ganska långt vad det gäller just office365 och teams och så. Så att där har vi ändå om jag ska prata för dem andra på skolan rent generellt så tycker jag att vi har lyckats ganska bra.” U1 kompletterar detta ” (...) i våras så hade vi distans undervisning då och vi var otroligt tacksamma att vi då två år tidigare eller ett och ett halvt år tidigare hade börjat jobba de väldigt med teams.” U1 förklarar att det hela tiden sker förändringar och att som lärare idag behöver hen vara ständigt förbered på att det kan komma snabba förändringar, vilket bekräftas av samtliga respondenter i studien.

Ö3 berättar också att hen valt att skapa en Youtube kanal för att underlätta undervisningen för eleverna så de inte ska bli för trötta. Ö3 berättar ”(...) man sitter och pratar och delar skärm och det märker man att eleverna tröttnar ganska snabbt. Så då får dem själva styra och reglera lite över tiden.”

DIS1 berättar att hen arbetar på en skola där all undervisning sker på distans. Trots detta berättar hen att hen märker av covid-19 pandemin hos sina elever. DIS1 fortsätter ”(...) eleverna får träna på egen hand men när det kommer till aktiviteter i naturmiljöer, då är det svårt om du bor i Spanien om du inte får gå ut.”

7.1.2 Lärarnas arbetsbelastning

S1 berättar att det har varit en ökad arbetsbelastning för lärarna men att det också varit det för eleverna. S1 sade ” (...) det har varit en ökad arbetsbelastning och dem eleverna som jag har nära säger ju att de har jättemycket uppgifter som dem ska göra varje dag och lämna in. Och för oss lärare blir det mycket mer rättningsarbete”. S1 fortsätter:

(...) det finns en osäkerhet om man har en klass i meet så tar man närvaro i början och sen när man säger hejdå så är det 10 elever som säger hejdå tillbaka och då undrar man ju vart dem andra tog vägen. Sen har det varit strul det här med lärare som ska göra ett prov då till exempel och att det då fuskas jättemycket och dem bitarna.

Ö1 anser att det har varit tufft för lärarna men också väldigt hög arbetsbelastning för eleverna.

Ö1 berättar:

Jag upplever främst hos eleverna. I våras tyckte dem nog att första veckan då var det såhär att YES vi får va hemma (skratt) och slippa vara i en skola liksom. Sen så trappades det ner då vecka för vecka och många elever upplevde en depression ensamhet isolering svårt med disciplinen både sin arbetsmoral och disciplin sattes på prov.

Ö2 bekräftar och berättar att hen tror inte att eleverna mår så bra men vill också delge att det finns elever som kanske mår bättre i situationen. Ö2 berättar att vid lektionerna är det snarare en uppgift som delas ut och under tiden eleverna genomför denne, planerar läraren inför kommande lektioner och rättar uppgifter. Detta menar Ö2 blir en helt annan form av undervisning och arbetsbelastning än vad hen är utbildad till.

U1, U2 och S2 menar dock att eleverna inte har mer och göra utan snarare att det är komprimerat vid vissa veckor. U2 berättar att eleverna har två veckors praktik och därefter två veckor på plats och att covid-19 inte förändrar speciellt mycket situationen för dem mer än att det är mer digitalt nu.

DS1 berättar ”Covid-19 har nog inte påverkat arbetsbelastningen för varken lärare eller elever utan det har nog snarare varit andra organisatoriska faktorer det här året.”

U1 berättar att hen inte haft några problem med arbetsbelastningen eller arbetsbördan utan möjligen endast för engelska läraren som haft bekymmer med hörförståelse via teams. U1 fortsätter ” (...) utöver det tror jag inte att det har varit nåt problem faktiskt jag uppfattar det inte som att arbetsbördan har blivit större.” S3 håller med och menar att allting går i vågor ” Men om allting sker vid en given tid ja de e klart då jobbar du 50% mer än vad du gör annars.” S3 fortsätter och förklarar vad skillnaden är just nu:

(...) blir det ju mycket teori nu man sitter ju mycket och läser och bedömer & betygsätter och ger feedback. Det tar ju på en på ett annat sätt och det tar på en när man är i rummet också när man ska vara igång och visa.

7.1.3 Lärarnas arbetsmiljö

ST1 ansåg att det har varit en ganska tuff arbetsmiljö för hen som lärare och menar att som idrottslärare är du oftast kanske lite mer stresstålig än många andra, med tanke på att det hela

tiden händer saker runt omkring en. ST1 fortsätter ” jag ser många av mina kolleger som är helt slutkörda nu”.

Samtliga respondenter berättar att det har varit helt omöjligt att hålla avstånd eller att följa Folkhälsomyndighetens rekommendationer men att de gör det så långt det går. Ö3 berättar att arbetsmiljön har drabbats negativt och att skolan inte har de resurser som krävs för att följa rekommendationerna fullt ut. Hen fortsätter ”Det har varit omöjligt och det slarvas något enormt med det i skolans värld.” ST1 berättar om de konsekvenser som uppstått ” Jag har inte fått träffat mina föräldrar på 5 6 månader för att jag är i en arbetsmiljö där jag kanske bär på det.” ST1 fortsätter ”(...) man har fått gå in i elden liksom.” Ö3 sade ”(...) vi är en riskgrupp.” S1 berättar att hen tror att många har en viss oro inombords och att du som lärare försöker begränsa dig i bästa möjliga mån. S1 fortsätter:

(...) Jag har liksom begränsat mig till att jag umgås med dem 4 kollegerna framförallt som som är mina idrottslärarkolleger. Jag går inte och äter i matsalen jag har med mig mat varje dag och jag går bara och har mina elever.

Samtliga respondenter berättar att skolorna försökt vidta åtgärder för att förhindra smittspridning. S2 berättar att skolan hen arbetar på har försökt vidta vissa åtgärder som exempelvis fasta platser i samma klassrum när eleverna är på plats samt att det endast är lärarna som flyttar sig mellan olika klassrum. S2 fortsätter ”Vi ser till så att alla klassrum är städade och whipeade innan vi börjar lektionen men även efter lektionen”. S3 berättar att hen inte är rädd för att bli smittad men att hen försöker ta ett aktivt ansvar för att minska belastningen för sjukvården. S3 anser att det är färre elever som tar hänsyn till rekommendationerna och att en får påminna eleverna ofta. S3 fortsätter ”Många av dem som är här respekterar ju inte corona överhuvudtaget eller de regler som finns. De kommer ju hit och delar samma läsk.” Respondent U2 känner inte heller någon oro direkt för corona och sade ”Nä jag har inte känt någon oro över det, jag är ung och frisk och allt annat över det liksom.”

Ö2 menar däremot att arbetsmiljön blivit säkrare med tanke på att det är färre elever på skolan. Hen menar att när det är rullande schema med klasser som är inne på skolan och när vissa klasser är på distans blir arbetsmiljön säkrare. Ö2 fortsätter ”Det kan ju inte bli bättre än såhär om man tänker efter liksom.”

Ö1 tar upp den digitala aspekten, att arbetsmiljön förändrats i och med all digitaliserad undervisning. Ö1 sade ” (...) arbetsmiljön förändras mycket beroende på vart man är och hur man utför sitt arbete så klart.”

DS1 upplever ingen större skillnad när det kommer till arbetsmiljön ”Det som förändrats för oss lärare som alltid arbetar på distans är att vi får arbeta hemifrån istället för kontoret (...).”

7.2 Idrott och hälsa på distans

I det här avsnittet presenteras de olika respondenternas tankar kring att bedriva idrott och hälsa antingen på distans heltid alternativt deltid.

7.2.1 Teori och fysisk aktivitet

ST1 berättar att hen tycker att det är viktigt att oavsett om kursen kan bedrivas på plats i skolan eller inte, måste innehållet i kursen fortfarande vara relevant. Något som samtliga idrottslärare är eniga om.

Ö3 beskriver den nya situationen i ämnet som en omskolning ”(...) man har ju fått skola om till teoretiska moment jag har även försökt lägga ut lite mer uppgiftsuppdrag.”

Tidigt fick ST1 direktionsbesked om att elever inte fick bli svettiga eller ens röra samma föremål. Detta resulterade i att det blev till största del teoribaserat. ST1 berättar ” vi har fortsatt med teori och teori och sen lite mera teori”. S1 berättar att inte heller hans elever fått lov till att bli svettiga och inte heller byta om. Vilket medfört att aktiviteterna blivit annorlunda. S1 berättar ”(...) har jobbat med stresshantering, osanna rörelser, yoga och dem bitarna.” Men S1 berättar också att hen försökt hinna göra ett flertal moment utomhus tidigare innan just dem fick nya restriktioner ”än så länge då känns det lugnt tycker jag för då har jag fått in det här med träningslära, kondition, uppvärmning.” Även Ö1 berättar att hen försökte gardera sig med att hinna med flertalet olika moment medan de kunde vara ute innan det blev några nya restriktioner under hösten. Ö1 berättar ” Jag fick prata med vår schemaläggare, så vi la alla våra idrottslektioner sist på dagen så att de kunde åka hem och duscha. I U2s fall har det skett av en slump, U2 berättade att eleverna hade fått idrott och hälsa som sista lektion på dagen av en slump men att det var positivt. Dock anser U2 att det fanns andra problem med de olika platser som de bokar eller besöker i kursen:

Problemet är ju att dem flesta av dessa ställena tillåter inte att man byter om och duschar det har vi väl sett som ett dilemma liksom. Då kan man inte heller kan kräva av eleverna att dem ska ta ut sig jätte jätte hårt

ST1 berättar att det har funnits svårigheter med undervisning, att de provat en mängd olika varianter. Exempelvis att ha halva klassen på plats och halva på distans. ST1 fortsätter:

Det har varit ganska svårt att hålla koll på vilka som är där och inte för de är ju också hemma vid minsta symptom. Så vi har ju försökt, grupparbeten och diskussioner, ”Var du här förra veckan?”, ”Nej jag var inte här förra veckan”, ”Jag kom den här veckan istället för jag var borta förra veckan”.

”Det blir inte samma sak online” sade ST1. Det är mycket som förändras menar hen och exempelvis blir inte diskussioner framträdande på samma sätt som om det vore i ett klassrum eller i en idrottshall. S3 berättar att hen anser idrott och hälsa är ett praktiskt ämne och att det är en sak att kunna det i teorin men en helt annan att kunna göra det praktiskt. S3 fortsätter ”(...) vi kör HLR då, det finns inte en chans att jag ska säga till eleverna att jag ska blåsa in luft i en docka. (...) men dem ska göra kompressioner om dem är här.” S3 fortsätter ” Men om dem inte är här så kan dem ju inte göra det.” Enligt U2 är det i princip omöjligt att göra något vettigt när hen träffar eleverna varannan vecka bara eller får bedriva undervisningen helt på distans.

S3 berättar att hen arbetat med en träningsdagbok som eleverna fått fylla i när de är på distans. S3 sade:

De skulle lämna in träningsdagbok och redovisa då motsvarande lektionstid per vecka. Utifrån ett utsatt mål. Sen så skrev dem ju varje träningspass där ju och sen gick jag och coacha dem hela tiden. Varje vecka fick dem tips på hur dem skulle kunna komma vidare.

Även Ö1 berättar att hen arbetar med en liknande metod för att kunna få in material men att uppgifterna blivit ännu mer individualiserade då det är väldigt svårt att kunna genomföra någon typ av gruppuppgift online.

Dock menar ST1 att det finns en positiv grej i allt detta. Vilket är att teoriavsnitten blir mer genomarbetade speciellt om eleverna är på plats även om de inte får vara fysiskt aktiva. ST1 fortsätter:

Man kanske haft en näringslära föreläsning, jobbat lite med det och sen när man kört Volleyboll i 3 veckor. Och då har de fått plugga till provet och så har man haft upprop. Nu har vi kunnat

gått på djupet mycket mer så dem proven jag har rättat nu till exempel i friluftsliv. Om jag jämför är resultatet på det mot vad jag hade för resultat förra året så är det ju sky mycket högre.

Ö2 anser att de teoretiska bitarna går jättebra att arbeta med exempelvis Ergonomi. Något som majoriteten av respondenterna nämner. Ö3 berättade att hen kunnat genomföra ganska gedigna teoretiska arbeten. Ö2 berättade att det fungerar med vissa praktiska delar på distans men att andra delar är helt omöjliga. Ö2 förklarar ” (...) det blir ju en omöjlighet att se en bredd av idrottsliga aktiviteter. Det du kan jobba med distans det är ju styrka och kondition. (...) det blir extremt svårt att se bredden.” U2 har svårt att se någonting positivt i situationen och berättade ”Det är ju mer än 50% av undervisningen som blir med kvalitet medan 50% av undervisningen faller mer eller mindre bort.”

S2 har inte tidigare arbetat med fjärrundervisning eller distansundervisning. Hen sade ”jag har inte hittat någon lösning för det så jag har börjat tänka lite på det men jag har inga lösningar.

DS1 anser att det inte är några större förändringar ”(...) för oss är det dem mindre faktorerna som påverkar, exempelvis att eleven får göra kroppsövningar hemma. (...) vi har ju kursen i sin helhet på distans ifrån början och har blivit granskade av skolinspektionen så det är inga problem att genomföra kursen på distans.” DS1 fortsätter ”(...) det som möjligen har förändrats är väl att jag tänkte ha en avslutande uppgift i ergonomi där eleverna skulle besöka en arbetsplats i våras (...) det kunde vi inte genomföra så jag fick plocka fram lite andra uppgifter istället.”

7.2.2 Examinationer

Samtliga respondenter berättade i intervjuerna att de upplevde en svårighet i att examinera de praktiska momenten. De teoretiska var lättare exempelvis kunskaper inom friluftsliv och ergonomi. Ö3 berättade att det fanns svårigheter med dokumentation när de kom till att skicka videor på grund av GDPR. Istället har hen fått använda sig av foton ”(...) det är ju det här med GDPR som kommer i vägen lite.”

U2 berättade att hen hade planer på att arbeta med en träningsdagbok, något som även S1, S3, Ö1 och Ö3. Där eleverna får genomföra träningsprogram på distans för att sedan redovisa skriftligt eller också i text. ST1 är dock en stark motståndare till detta, hen uttryckte

”(...) jag tänker inte låta dem hitta på en egen träningsdagbok och gå ut och gå. Om jag inte kan bedöma det! Alltså det känns inte vettigt, det känns inte vettigt mot dom och det känns inte proffsigt mot ämnet heller. Utan jag vill ha riktigt underlag och sätta betyg på.”

7.2.3 Examination av kunskapskrav

Det fanns en generell oro när det kom till om samtliga kunskapskrav skulle hinna examineras om undervisningen är baserad på fjärr- eller distans. Då olika lärare hade olika års längd på kursen fanns det olika typer av orosmoment. Respondent U2 sade att hen var ganska lugn så länge undervisningen fick fortlöpa med undervisning på plats varannan vecka. Respondent Ö2 tror inte att det kommer att gå att examinera samtliga kunskapskrav däremot om undervisningen är på distans. Ö2 sade ”det är två kunskapskrav som man kan bedöma på distans (...) resterande kunskapskrav måste eleven vara på plats för att kunna bli bedömd.” För både U2 och Ö2 går undervisningen i kursen på ett år, för U1 ser det däremot annorlunda ut. Enligt U2 väljer hen att skjuta på de moment som ej går att genomföra just nu och hoppas på att pandemin mynnar ut för att kunna genomföra de praktiska delarna år 2. Ö1 är inne på samma tankar och berättar att det finns en progression mellan år 1 och 2 och med tanke på att de teoretiska delarna kan genomföras mer eller mindre på samma sätt. Kan de praktiska momenten förskjutas till år 2.

S1 arbetar på ett lite annat sätt, likväl som många av de andra lärarna använder hen sig av digitala hjälpmedel såsom Friskis och Svetts. Däremot har hen valt att ta hjälp och försöka se positivt på situationen:

Något som är bra under den här tiden det är att jag tvingas hela tiden att tänka utanför mina normala ramar och försöka vara så kreativ som jag kan. Och ibland så kan man ju komma på grejer själv men ibland kan det också komma ifrån eleverna. Och det tycker jag är kul att jag liksom kan använda mig av eleverna. Alltså att man kan använda elevernas resurser också. Så på det viset så är väl detta en ganska så spännande tid där jag faktiskt kan utvecklas en hel del som lärare. Jag har aldrig lärt mig såhär mycket rent datamässigt som jag har gjort under den här tiden. Hade någon sagt till mig detta för två år sen så aldrig livet hade jag tänkt då. Men nu blev det ganska kul att man lär sig hela tiden hur det funkar och man behöver inte skriva ut en massa papper och eleverna kan själva läsa i classroom. Det kommer med en hel del positiva saker också.

S1 fortsätter ” Jag försöker att inte tänka allt för mycket framöver för då blir det ett stressmoment. Utan mer gilla läget, följa med på resan och göra det bästa av nuet och vara så kreativ jag bara kan. (...) jag försöker utnyttja de kontakter jag har för att få idéer.”

ST1 upplever en stor oro när det kommer till att lyckas examinera samtliga kunskapskrav. Respondenten uttrycker en viss frustration i att det kan bli knepigt med elever som inte varit deltagande på en större del av kursen vilket kan påverka deras omdöme. ST1 fortsätter ” vi har pratat om alla kollegor det är klart att vi hellre får fria än och fälla om vi står och verkligen är osäkra. Men samtidigt så är det ska vara rättssäkert system vi ska sätta betyg på det vi vet.” ST1 uttrycker att den stora räddningen blir när hen får gå ut med eleverna och genomföra aktiviteter utomhus, under förutsättning att det inte stängs ner.

ST1 avslutade med att det kanske hade gått och få ihop en bra lösning ändå för att lyckas examinera:

Alltså jag önskar att jag hade ork att sätta mig ner med liksom 10 kollegor så kanske vi hade kunnat liksom trola fram någonting men på det stora hela känner jag en stor oro att det inte kommer gå. Inte på det sättet som jag vill bedriva min undervisning så klart men vet inte beror på om man kan utnyttja utesäsongen. Det är det som kan bli vår räddning eller min räddning i alla fall.

S2 berättar att det finns mer än pandemin som är problematiskt när det kommer till bedömningen, men för att kunna bedöma något ”(...) då ska man se det!” S2 förklarar ”bedömningssystemet är så flummigt att ska inte bli något problem. ” S2 fortsätter ”(...) då kan man skapa en provningsrutin i så fall.”

DS1 berättar att hen ser en risk med att alla kunskapskrav eventuellt inte kan examineras då eleverna bor i vissa fall utomlands och får inte lämna huset. DS1 fortsätter ”(...) när kursen är slut, då måste jag sätta betyg. Men om du som elev inte har kunnat genomföra vissa aktiviteter så kanske du inte klarar kursen och det är inte ditt fel.”

7.3 Dans i skolan

I detta avsnitt presenteras de olika respondenternas svar kring frågorna gällande dansens plats under covid-19 pandemin i ämnet idrott och hälsa.

7.3.1 Pardans eller solodans

Med tanke på behovet att hålla avstånd har samtliga respondenter sagt att de valt att inte genomföra någon typ av pardans i nuläget. Däremot finns det olika tankar gällande om det hör hemma i gymnasiet eller inte.

U1 berättar att hen inte hade kommit till själva dansmomentet än men hade planerat att åka till ett aktivitetscenter och med inhyrda lärare och genomföra streetdance. U1 fortsätter ” (...) då hörde jag av mig till danscentret och frågade vad de har för olika dansstilar och olika instruktörer. Och sen fick eleverna rösta på vilken dansstil de ville testa på.”

Ö1 arbetar även som danslärare på skolan och berättade att hen delat upp dansmomentet på två år. Första året får eleverna lära sig grundläggande delar som att klappa i takt och röra sig i takt. Ö1 sade ”Jag har gjort en lättare koreografi som de får jobba med”. Ö1 fortsätter ”Jag hann ha rena danslektioner och takt och rytm lektioner. Sen så var tanken att efter höstlovet så skulle de ha fått arbeta mer självständigt i grupp.” Ö1 är noga med att hen inte vill tumma på kvaliteten och tycker det är viktigt att dansdelen fortfarande fyller sitt värde. Ö1 funderade:

”Jag har haft lite tankar på att de ska göra, istället för att jobba i grupp att de skulle fått gjort uppgiften individuellt och spela in sig själv och skickat detta till mig. Och att det blir själva redovisningen”

Ö1 fortsätter ” (...) de jobbar bara solo eller i grupp. (...) jag hade ju tänkt att man kunde göra pargrejer också men eftersom vi gick in i det här läsåret med distans så fick ju allt sånt plockas bort.”

Enligt Ö2 har kulturella pardanser en viktig plats i samhället och med tanke på att idrotten har sin förankring i samhället menar respondenten att även de kulturella svenska pardanserna har de. Ö2 anser att ”dansa ska man göra oavsett vilken bakgrund man har.” Ö2 har tidigare varit verksam inom grundskolan och hen har för avsikt att arbeta på samma sätt i gymnasiet:

Här på gymnasiet är det också så att jag har gjort det som ett måste däremot så är det ju inte så att vi har ju inte kunnat jobba med pardans något sen.

U2 berättade att hen brukade jobba med två olika typer av danser, juldanser tillsammans med lite bugg och en dans som eleverna ska koreografera själva. Vid intervjuens genomförande var U2 osäker om hen skulle kunna genomföra juldanserna tillsammans med buggen på grund av rådande restriktioner. Hen ansåg:

” Jag är i valet och kvalet nu hur jag ska göra med dem här juldanserna för det är ju liksom närkontakt och man är ju nära. Och man ska va nära liksom så den tror jag att jag kommer stryka just för den följer inte rekommendationerna helt ut och skulle det vara någon förälder som hör av sig så har jag väldigt svårt och försvara mig mot den egentligen.

Däremot förklarade U2 att hen tänkte genomföra den egenkoreograferade dansen som vanligt då hen inte kunde se några hinder med solodansen ”Det kan dem till och med göra på distans (...).”

Ö3 arbetar på ett likande sätt med dans och har kombinerat traditionella danser och solodanser. Ö3 berättade att eleverna får testa på och följa hen i en koreografi, sen testa på bland annat trojka och jenka. Därefter får eleverna även testa på Just dance och slutligen ska de skapa en egen koreografi i grupp. Ö3 fortsätter ” Då har jag som krav att det ska finnas med minst tio dans sorter i alla fall.” Ö3 sade också att hen inte upplevt några problem med att undervisa i dans men att en del berodde också på att de hade en stor lokal att röra sig i.

S1 berättar att hen arbetat med pardans tidigare men att då finns andra saker eleverna kan göra. S1 berättar vidare ”

(...) kör man då ett danspass när någon leder eller om jag sätter in dem i mindre grupper så får dem själva tillsammans med sina mobiler välja en låt och därigenom genomföra rörelser till den låten. Men just det här det är ganska inne med elever att de kan gå på olika danspass och då är det ju en ledare som dem härmar. Så just nu är det ju lite mer, eller linedance så just nu är det lite mer så som man får jobba med dansen just nu.

S1 berättar att det finns ytterligare svårigheter med dansen nu i och med att eleverna inte får bli svettiga och det då är extra viktigt vara flexibel i sin planering.

S3 arbetar också med juldanser och pardanser precis som U2 och anser också att det är viktigt med pardanser men att hen med tanke på covid-19 måste tänka om. S3 berättar ”(...) de danserna är ju inte okej och köra nu. Det är ju pardanser där man håller varandra i händerna.” S3 berättar vidare att de har bokat besök hos en dansakademi där eleverna ska få testa på olika sorters danser. S3 har även en lösning om det skulle bli på distans:

(...) en enkel grej och det hade varit att dem får spela in en dans som dem gör. På ett visst antal minuter och då ska jag få in det sen. Men det är ju det enda jag ser som skulle kunna funka, för du kan ju inte i teorin beskriva hur ska jag dansa vals.

ST1 berättar att hen inte behövt göra några förändringar i dansmomentet på grund av covid-19 eftersom hen arbetar med solodans bara. ST1 förklarar "(...) jag säger redan från början när dem kommer till gymnasiet att vi kommer dansa ganska mycket men vi har ingen pardans." ST1 fortsätter berätta "(...) här finns det ingenting som i styrdokumentet säger att jag måste göra det och det kommer jag inte göra." ST1 berättar att redan där har hen vunnit många förtroende då många elever har en relativt laddad upplevelse av pardans från grundskolan. Istället arbetar ST1 med egenskapade koreografier "(...) jag tar låtar också göra jag egna koreografier". ST1 anser:

"Jag inte fan av att dom ska göra egna danser dem jag tycker inte att det blir en bra nivå och det är alltid några som jobbar och några som hänger på och det blir liksom sidsteg och klapp liksom 2 åttor och det blir liksom ingen, man kan inte avgöra om dom vad dom är på för nivå tycker jag."

ST1 berättar vidare att eleverna får öva vid flera lektioner innan hen filmar eleverna som vilket blir det faktiska underlaget för bedömningen.

S2 har liknande tankar som ST1 och berättar att hen har hyrt in sig hos fitness24seven där eleverna fick köra ett zumba pass med instruktör. S2 anser att det dansen i skolan måste moderniseras " Det är inget konstigt att ungdomarna inte gillar dans om man gör samma skit som för 30 år sen. (...) Man ska göra något modernt. Något roligt, till exempel finns det massor av dansspel." S2 vill även poängtera att hen "(...) inte hade gjort något annorlunda med eller utan pandemin"

7.3.2 Rörelse till musik

U1 berättar att hen har arbetat med rörelse till musik på andra sätt än dans. U1 berättar "(...) vi har haft olika typer av styrketräningsspass med instruktör. Då har det varit väldigt mycket att röra sig i takt till musik."

S1 berättar att hen också gör träning med eleverna till musik "(...) att i och med att jag kör ganska mycket gruppträning till musik så så tycker jag att det kommer med ganska mycket idag(...)"

Ö3 berättar att hen arbetar med ett område som heter Koordination. Ö3 berättar att hen tidigt arbetade med hjälp av olika redskap för att skapa rörelse till musik. Ö3 vill poängtera:

(...) rörelse till musik samt dans i relation till någonting du redan känner dig bekväm i. Det kan vara styrka det kan vara kondition det kan vara basket.

Genom att avdramatisera dans eller rörelse till musik blir det mera hanterbart enligt Ö3.

DS1 berättar att hen presenterar ett arbetsområde som heter takt och rytm. DS1 fortsätter:

Eleverna blir presenterade en del som är mer träningsbaserat exempelvis bodypump och Friskis och Svettis gymna (...) och en del med en färdig koreografi som de ska lära sig att utföra eller välja att göra en egen koreografi.

7.3.3 Dansa digitalt

S2 berättar att hen anser att en modernisering av dansundervisningen i skolan är viktig. S2 berättar vidare ”Man ska göra något modernt. Något roligt, till exempel ett dansspel.” S2 fortsätter ”det enda man behöver göra är att fixa en projektor, en vagn och tänka lite modernt. (...) det finns massor på Youtube av det här Just dance”.

DS1 berättar att hen använder sig av Just dance som ett hjälpmedel ”(...) när eleverna ska skapa sina koreografier så är tv-spelet Just dance ett jättebra hjälpmedel. Det är anpassat mot vardagsmiljön och lätt att göra hemifrån”

U2 berättar att hen tror att tiktok har haft en bidragande del till en positiv syn på dans och hen kan se att eleverna dansar när tillfällen ges. U2 sade ” (...) det fanns även danslokal med speglar flera elever valde att genomföra en liten egen dans och egen koreografi.” U2 fortsätter om hur dans tas emot i skolan ”det tas emot ganska bra och speciellt tillsammans med det här med just dance till exempel.”

Ö3 arbetar också med digitala hjälpmedel när det kommer till dansundervisningen:

(...) försöker helt enkelt känna musiken och så får vi jobba med lite olika låtar och sen så får dem tid till att öva och då har jag också just dance på. På en storskärm som dem kan följa.

S1 berättar att hen använder sig av Friskis och Svettis online pass. S1 fortsätter och berättar att då kan eleverna välja om de vill hålla på med styrketräning eller med gruppdans.

Ö1 berättar att det finns tankar på att lösa undervisningen digitalt. Ö1 berättar ” jag har också haft en tanke på att jag skulle kunna undervisa såhär och att jag har en stor skärm och att dem dansar på riktigt alltså att dem har en lektion ihop.”

7.3.4 Kulturella aspekter

Respondent Ö2 anser att det fanns stora kulturella skillnader i dans. Ö2 fortsätter ” Det är ju framförallt personer med utländsk som har en ganska så utländsk präglad uppfostran som tar avstånd eller försöker ta avstånd försöker komma undan.” Ö2 anser dock att det även finns skillnader i grundskolan. ”Fram till årskurs 4 är alla med och deltar, i fyran, femman, sexan får man jobba på det. Och i sjuan, åttan, nian får man vara ganska tydlig med att det är ett kunskapskrav och att det är ett måste för dig som elev.” berättar Ö2. Ö2 fortsätter:

Elever som har en bakgrund i dans där hemma om man har någon form och det är accepterat i hemmet i att det inte är något pinsamt i det och då tror jag att man kan acceptera vilken dans som helst.

Respondent U1 anser dock att situationen är annorlunda. Hen berättar att hen har ganska många som inte är uppväxta i Sverige eller som identifierar sig som svenskar men att för vissa har dansen en viktig roll. U1 fortsätter ”Vissa av dem pratar väldigt mycket om hur dansen har spelat roll i deras uppväxt, vilka typer av dansstilar och vad det har haft för betydelse.” U1 kunde också se en tydlig skillnad när eleverna dansade streetdance tidigare år:

Dem eleverna som inte var uppväxta i Sverige om man får vara lite stereotyp då, det här stela svenska att smälta in i mängden. Det var helt tvärtom, de eleverna tog väldigt mycket plats och man såg att de hade en dans vana på ett annat sätt.

Respondent Ö1 anser att kulturella aspekter är väldigt brett. Ö1 fortsätter ”(...) man kan tänka vana dansare respektive icke vana dansare, (...) elever som är väldigt framåt respektive introverta, (...) elever med funktionsvariationer respektive utan funktionsvariationer och så vidare (...).” Ö1 menar att det kan även finnas religiösa skäl som kan vara exempelvis med att kvinnor inte ska dansa med män. Ö1 förklarar ”Det är ganska mycket att ta hänsyn till och det gäller att kommunicera på ett sätt som alla kan ta in och hantera.”

S3 upplever att det finns kulturella aspekter att ta hänsyn till men att det gäller att förstå samtliga kulturer både som lärare och elev. S3 berättar ”(...) finns mycket som ligger under ytan. Som har och göra med homofobi, att en tjej kan inte dansa med en tjej och en kille kan inte dansa med en kille. Jättemycket med att jag som kristen då inte får lov att dansa eller röra vid en muslimsk tjej.” S3 upplever dock att mycket beror på vilket ursprung och vilken kultur eleven har med sig. S3 berättar:

Nu har vi en kille här som åker runt på bröllop och håller i dans. En stor stark kille och man står ju först i ett led va och sen snurrar han duken och sen så dansar dem runt där med alla killar och tjejer. Men just den gruppen där där uppfattar jag inte alls att det är som jobbigt.

ST1 berättar att hen inte upplevt några direkt religiösa aspekter som påverkat dansundervisningen mer än vid ett tillfälle när hen arbetade i grundskolan. Däremot har en annan kulturell skillnad upptäckt. ST1 berättar att det kan finnas en stor skillnad mellan klasserna samt könsfördelningen i klassen:

Teknikklassen där jag bara har grabbar i en klass och en tjej och dom är i stort sett mina bästa dansare. De kommer in och bryr sig inte så mycket om andra och hur dom ser ut och dom kan garva åt varann och har ett helt annat klimat i klassen. Än när det är fiftyfifty eller så står 10 tjejer som killarna ska vi visa upp sig för eller tjejerna ska visa upp sig för killarna och det ska vara hur man ser ut och det ska vara snygga träningskläder.

7.3.5 Genus

S3 berättar att hen behöver vara stenhård med undervisningen generellt och inte bara i dans när det kommer till genusfrågor. S3 berättar ” (...) finns ett enormt kvinnoförtryck och även homofobi.”

S1 berättar att hen inte upplever några problem med genus när det kommer till dans eftersom då är det den personen hen är. S1 lägger dock till att det har dykt upp förändringar när det kommer till pardansen:

(...) upplever både jag och mina kolleger under förra läsåret att då, att då har man alltså jag har börjat tvingas säga såhär att ni som vill dansa som tjejer ställer er där och ni som vill dansa som killar ställer er där. Innan jag parar ihop dem för då är det plötsligt elever som inte känner sig som killar eller som tjejer eller så då får dem själva välja. Och det är något speciellt nytt tycker jag.

Ö1 berättar att hen inte upplever några skillnader i genus när det kommer till gruppidrott i samband med covid-19 pandemin. Ö1 berättar ”(...) rent generellt är det många tjejer som säger YES! äntligen någonting jag känner mig hemma i (...) många killar tycker att det är jobbigare.” Ö1 fortsätter ”Jag har ju inte pardans på det viset för där finns det verkligen såhär: Pojke/flicka tänket”. Ö1 lägger också till ”(...) alla gör allt oavsett, baserat på sina förutsättningar.”

Respondent U1 berättar att hen aktivt arbetar med genus i alla ämnen dock inte så framträdande i dans. U1 berättar ”Just när det kommer till dans så är de väl ärligt talat ingenting som vi har berört direkt eftersom vi arbetat med streetdance. Jag tänker att andra danser är tydliga, där mannen alltid för.”

Ö2 berättar att genus gör tydligt ur olika ramar. Hen ger ett exempel ”när en tjej hamnar med en annan tjej, då blir det ju bra”. Ö2 förklarar att det handlar om att killar eventuellt har svårare att ta till sig saker.

ST1 upplever inte heller några direkta skillnader när det kommer till genus. ST1 berättar:

Jag försöker att lägga in ganska mycket neutrala dansrörelser som inte ska vara utom i Shakiras då har vi höftvick och sånt men det går ju an men det är väl inte så att jag vill försöka hitta liksom dans steg som inte sticker ut åt liksom i så fall kvinnliga eller manliga hållet utan alla ska kunna göra alla danssteg så det är inga konstigheter vi gör. Ja men det är klart att vissa grupper som jag vet att jag har de starka pojkarna och så där ja då vill jag kanske inte waka wakan då väljer jag något som är lite mer hårda och lite mer liksom kantig i dansen som kan vara lite mer ja för att få med dem helt enkelt.

DS1 upplever inte några större problem när det kommer till dansen eftersom att all dans sker som solodans och på distans. Dock berättar DS1 ” (...) det framkom tydligare när vi hade vår platsexamination förr när vi tog hit eleverna.”

7.4 Resultatsammanfattning

Subtemat *Solodans* ansågs av samtliga respondenter ha en viktig funktion för att kunna bedriva en säker men kvalitativ dansundervisning. Uppdelningen av teori och praktik var ett återkommande ämne tillsammans med en oro om samtliga kunskapskrav kommer att kunna examineras.

7.4.1 Hur har dans och rörelse till musik kunnat bedrivas i gymnasieundervisningen under Covid-19 pandemin?

Samtliga respondenter svarar att de tycker att dansen har en viktig roll i undervisningen på ett eller annat sätt. Resultatet pekar på att det finns svårigheter att genomföra dansundervisning på distans, främst med tanke på GDPR. Flertalet lärare lyfte att skapandet av en egen dans kunde genomföras hemifrån och att det fanns en positiv aspekt i detta. Samtliga ansåg att

pardans inte skulle vara möjligt att genomföra på grund av pandemin. Enligt en del lärare fanns det även andra sätt att arbeta med rörelse till musik bland annat i kombination med styrka eller exempelvis basket. Gällande genus och kulturella aspekter fanns det delade meningar kring detta och dess påverkan. En del lärare menade att genus inte upplevdes som ett problem i och med de arbetar med solodans istället. Kulturella aspekter fick en spännande roll och resultatet pekar på att olika kulturella aspekter kan uppstå i olika forum men huruvida det uppstår på distans verkar ej framgå.

7.4.2 Hur har idrottslärare hanterat undervisningen under Covid-19 pandemin?

Resultatet pekar mot en ökad arbetsbelastning och förändrad arbetsmiljö tillsammans med nya metoder för att undervisa i ämnet idrott och hälsa. Samtliga respondenter berättar i intervjuerna att det är omöjligt att följa folkhälsomyndighetens rekommendationer och att de själva faktiskt hamnar i en riskgrupp. Respondenterna berättar att de även ser svårigheter med att kunna hinna genomföra samtliga moment i kursen idrott och hälsa i relation till de lokala restriktioner som finns. Något som genomsyrar intervjuerna är att trots att samtliga respondenter finns utspridda i hela landet är det dock liknande svar som uppges när det kommer till att undervisa i ämnet. Teoridelen verkar vara den del där samtliga respondenter upplever att det finns en positiv aspekt och att eleverna nu får bättre kunskaper teoretiskt snarare än praktiskt.

7.4.3 Hur har digitala hjälpmedel använts för att bedriva idrottsundervisningen?

Respondenterna verkar vara överens om att ställa om till att undervisa digitalt har varit en ordentlig omställning för såväl lärare som elever. Resultatet verkar visa att det funnits en uppdelning av digitala hjälpmedel, alltifrån läroplattformar till undervisningsverktyg. En av respondenterna berättar att hen utvecklat det ännu mer och skapat en Youtube kanal för att underlätta undervisningen för eleverna. En annan av respondenterna berättar att hen upplever att det faktiskt finns fördelar också med situationen exempelvis att ämnet blir lite förnya med hjälp av en digitalisering. Just dance verkar också vara ett digitalt hjälpmedel som många av respondenterna verkar uppskatta och använda sig av i undervisningen.

8 Sammanfattande diskussion

Diskussionen är baserad på studiens syfte samt frågeställning i relation till den tidigare forskningen. Diskussionen är indelad i en resultatdiskussion samt en metoddiskussion och berör samtliga teman samt metodval.

8.1 Resultatdiskussion

Syftet med denna studie har varit att analysera och problematisera de svårigheter som lärare upplever har uppstått under covid-19 pandemin samt hur det har påverkat dans och rörelse till musik i ämnet idrott och hälsa i gymnasiet under Covid-19 pandemin.

8.1.1 Hur har dans och rörelse till musik kunnat bedrivas i gymnasieundervisningen under Covid-19 pandemin?

Enligt respondenterna har dans varit en viktig del i undervisningen ur två olika perspektiv, dels för att det står i det centrala innehållet dels också ur en kulturell aspekt. Detta kan kopplas till Mattson & Lundvall (2013) som menar att dansen har haft en tydlig roll styrdokumentet sen LGR62. Ericson (2000) anser också att dans ur ett historiskt perspektiv genom att det är ett av våra äldsta sätt att kommunicera genom. Samtliga respondenter menar också att dansen under covid-19 pandemin har bedrivits som solodans.

Respondent S2 anser att dansen i skolan behöver moderniseras och bli rolig för att skapa ett intresse hos eleverna. Enligt Ericson (2000) är det viktigt att ämnet upplevs roligt och lustfyllt för att eleverna ska få en positiv syn på dans. Respondent ST1 är inne på samma spår och anser att många elever har en negativ bild från grundskolan när det kommer till dans på grund av bland annat pardansen. Ericson (2000) menar att det är viktigt att eleverna får känna en trygghet och säkerhet i dansen för att skapa en positivitet. Något som bekräftas av Oliver & Porter (2013) som menar att dans bidrar till många positiva hälsoeffekter.

Majoriteten av respondenterna tänkte låta eleverna få skapa egenkoreograferade danser för att möjliggöra dansundervisningen även på distans. Dock menar ST1 att det finns någon vidare vinning i att låta eleverna få genomföra sina egna koreografier på grund av att nivån inte blir tillräckligt hög. Dock menar Ericson (2000) att det finns positiva effekter med att skapa en

egen koreografi såsom att eleverna får kombinera olika danser för att skapa sin egna. Respondent Ö3 har gjort ett upplägg där eleverna får möjlighet att utveckla sitt lärande genom att prova på flera olika danser för att sedan skapa sin egna koreografi. Tillskillnad från ST1 som själv skapar olika danser som eleverna sen får välja mellan innan de gör sin examination. Denna typ av lärostil kan kopplas till Mattsson (2016) studie som menar att majoriteten av all undervisning sker genom ”direct teaching.”

Hur dansundervisningen har genomförts under pandemin är det delade meningar kring, vissa respondenter menar att det kan ha funnits svårigheter med tanke på att eleverna ej fått svettas. Både S1 och ST1 berättar att eleverna ej fick lov att svettas vilket resulterade i att dansundervisningen försvårades. S1 berättar att dansen eller rörelse till musik ändå har kunnat genomföras förutom pardansen. Några av respondenterna berättar att de brukat arbeta med juldanser och traditionella danser, Ö3 berättar bland annat om trojka. Enligt Lundvall & Meckbach (2013) har dans en viktig plats med tanke på att det kan agera som en arena för rörelselära. Dansen ger möjlighet till att uttrycka känslor och tankar tillsammans med kulturella traditioner. Enligt respondent Ö2 är det viktigt att den kulturella svenska pardansen finns kvar.

DS1 arbetar alltid med dansundervisning på distans och menar att det finns stora fördelar med detta. Hen hänvisar till dansspelet just dance som en positiv väg för att öva på danssteg. Även S2, U3, Ö2 samt Ö3 nämner just dansspelet just dance. Detta kopplar jag till Gibbs (2014) studie som handlar om hur dansspel och lekar kan bidra till en mer lustfylld syn på dans. Enligt Gibbs (2014) bidrar dansspel till skratt och glädje vilket resulterar i en positiv syn på dans vilket bekräftas av Ericson (2000) och Lundvall & Meckbach (2013). S2 är inne på samma spår och menar som tidigare nämnt att dansundervisningen behöver moderniseras gentemot ungdomarna. Respondent S1 berättar att hen arbetar med Friskis och Svettis olika online pass där eleverna får välja om de vill hålla på med styrka alternativt dans. Ö1 berättar att det finns planer på att arbeta med att hålla danspass bakom en kamera medan eleverna ser och följer passet.

Respondent U1 berättar att hen även arbetat med rörelse till musik under pandemin och då med bland annat styrka. Även respondent DIS1, respondent S samt respondent Ö3 berättar att det använder sig av andra aktiviteter för att kunna arbeta med rörelse till musik. Detta kan

kopplas till Larsson & Karlefors teori (2015, s. 584) som menar att dans kan finnas i tre olika ställningstagande däribland dans som en träningsform med kombinerad styrka och kondition.

Ur ett ramfaktorsperspektiv spelar det en stor roll angående vilken arena respondenterna håller sina lektioner. Om det är bakom en datorskärm eller om det är i ett klassrum. Detta blir synligt när S3 och U2 berättar att de inte kan använda sig utav pardanser på grund av att de eleverna ej får lov att ha fysisk närkontakt. I detta fall kan blir denna restriktion en form av begränsning som lärarna behöver ta hänsyn till för att kunna genomföra undervisningen i dans. Det blir även påtagligt när S1 samt ST1 berättar att eleverna ej får lov att svettas, detta blir en ny begränsning som kanske normalt sätt inte hör till de vanliga typerna av begränsningar såsom klasstorlekar eller klassrum. Enligt Lindblad, Linde och Naeslund (1999) är det de bestämda ramarna som skapar resultatet vilket innebär att de nya restriktionerna bidrar till nya resultat.

Respondenterna har olika upplevelser när det kommer till genus och dess plats i dansundervisningen. Majoriteten av respondenterna upplever att genus gör sig tydligt med könsroller när det kommer till pardans. Dock har en del av den problematiken försvunnit i och med att det endast dansas solodans nu. Enligt Lindqvist (2010) kan dans lätt förknippas med någonting feminint som resulterar i något homosexuellt. Respondent S3 berättar att hen får arbeta mycket med denna fråga då det finns en underliggande homofobi på den skolan hen är verksam. Respondent Ö1 upplever att det oftast är väldigt positivt bland flickor att det visar på glädje när det är dans eller något som är liknande dans medan pojkar inte visar på lika stor glädje. Att pojkar skulle ha en negativ syn på dans bekräftas av flera forskare (Gard 2003; Lindqvist, 2010; Gibbs 2014). Gard (2003) berättar i sin studie att det nödvändigtvis inte behöver handla om aktiviteten utan snarare att dans i sig är kopplat till något feminint. Dock visar Mattson & Lundvall (2013) studie att det kan skilja sig åt, bara för att en är flicka måste hon inte gilla dans och bara för en är pojke måste han inte hata dans. ST1 berättar att det inte är något större problem med genus däremot kanske hen väljer dansrörelser till eleverna som upplevs mer neutrala i det stora hela.

8.1.2 Hur har idrottslärare hanterat undervisningen under Covid-19 pandemin?

Enligt resultatet verkar olika skolor ha varit olika förberedda för att börja genomföra undervisningen på distans, antingen som fjärrundervisning eller som distansundervisning.

Genom att covid-19 pandemin genererat olika förhållningssätt för undervisande lärare kan detta liknas med att ramfaktorerna förändras. Enligt S1 blev det en stor omställning när de från en dag till en annan fick övergå till fjärrundervisning och det var mycket nytt att lära. Detta kan kopplas till Bergdahl och Nouri (2020) studie som undersökte covid-19s effekt på skolan i Sverige. Enligt Bergdahl och Nouri (2020) fanns det inga utrymme för skolstrategier eller för planering av undervisningen på grund av att undervisningen förflyttades till det virtuella rummet. DIS1 upplevde dock inte någon större skillnad på grund av att hen endast undervisar på distans. Däremot fanns det andra svårigheter såsom att eleverna var begränsad till att vara endast hemma exempelvis. Både respondent Ö3 samt U1 ansåg att de var väl förberedda för att gå över till att arbeta med digitala plattformar. Dock berättar U1 i samma sammanhang att det ständigt sker förändringar vilket innebär att hen ständigt behöver vara förberedd för nya ändringar.

Enligt majoriteten av respondenterna har det varit en ökad arbetsbelastning men att det även varit det för eleverna. S1 upplever att det finns en problematik när hen arbetar via en läroplattform att hen inte vet hur många som är kvar efter lektionen. Något som bekräftas av Bergdahl och Nouri (2020). Enligt Bergdahl och Nouri (2020) har många lärare upplevt svårigheter med att undervisa digitalt men också problematiken att rättssäkra examinationerna.

En spännande aspekt är att respondenterna U1, U2 samt U3 menar att arbetsbelastningen ej ökat för eleverna. Detta kan tolkas med att ramarna för undervisningen har förändrats vilket skulle kunna resultera i att eleverna upplever att det är mer att göra i jämförelse med tidigare.

Enligt Respondenterna har det varit helt omöjligt att hålla avstånd och följa samtliga råd och rekommendationer från Folkhälsomyndigheten (2020). Respondent Ö3 menar att lärarna är i en riskgrupp dock berättar samtliga att skolorna har försökt vidta åtgärder i bästa möjliga mån. Dock menar respondent Ö2 att det ändå blivit säkrare när vissa elever är på distans. Enligt S3 finns det även en problematik i att vissa elever inte respekterar de rekommendationer och regler som gäller under pandemin.

Respondent Ö1 berättar att den digitala aspekten förändrar arbetsmiljön. Dock upplever ST1 att det inte blir samma typ av undervisning när det sker online. Samma aspekt tar Bergdahl & Nouri (2020) upp som menar att många lärare upplever svårigheter med att undervisa digitalt.

För att kunna examinera olika kunskapskrav berättar respondenterna att det blir mycket teoribaserat. ST1 berättar ”det blir teori, teori och lite mera teori.” Även om det blir mycket teori menar vissa respondenter att det finns fördelar när det kommer till vissa teoretiska delar. Flertalet av respondenterna tar upp att de teoretiska delarna blir mer genomarbetade nu än tidigare. För att kunna genomföra praktiska delar menar respondenterna att de behöver arbeta med någon form av dokumentation som eleverna själva genomför som exempelvis träningsdagböcker. En del respondenter anser dock att det hade varit lämpligast om eleverna hade filmat sig själva och vissa av respondenterna berättar att de filmar eleverna. Frågan är dock hur det funkar tillsammans med GDPR. Enligt Ö3 blir det en svår situation med just GDPR vilket bekräftas av Bergdahl och Nouri (2020). I Bergdahl och Nouri (2020) studie har skolorna varit väldigt framåt när det kommer till just denna fråga och har sett över vilka läroplattformar som går genom GDPR lagstiftningen.

8.1.3 Hur har digitala hjälpmedel använts för att bedriva idrottsundervisningen?

Enligt samtliga respondenter har digitala hjälpmedel blivit en given del i idrottsundervisningen. S1 berättar att hen fick lära sig massor av nytt i och med att undervisningen gick över till distans och att hen fick hitta lösningar. Respondent S2, S3 tillsammans med U3 menar att undervisningen inte går att genomföra med kvalitet om det ska genomföras på distans och därmed med digitala hjälpmedel. Detta bekräftas av Jasarevic & Sphija (2020) genom att det finns en tvetydlig bild om hur stor del av ämnet som kan genomföras digitalt. Även om S3 och U3 arbetar med ett digitalt hjälpmedel såsom Just Dance anser de att de inte går att genomföra det på samma sätt på distans.

Just dance som hjälpmedel är som tidigare nämnt ett digitalt hjälpmedel som många av respondenterna använder sig utav. Enligt Gibbs (2014) får eleverna möjlighet att utveckla sitt individuella rörelsemönster genom dansspelet.

Respondenterna Ö3 samt U1 skolor hade kommit en bra bit i digitaliseringen av skolan, de var förberedda med både office365 tillsammans med teams. Enligt Jenninger (2017) har skolan fått en naturlig digitalisering som speglar stora delar av samhället. Respondent S1 berättar att det var massor av nytt att lära och att hen upplevde svårigheter med allt nytt. Med

detta nämnt kan konstaterandet göras att det råder stora skillnader i landet hur långt respektive skola arbetar digitaliserat och med digitala hjälpmedel.

8.2 Metoddiskussion

Som forskare anser jag att den explorativa forskningsmetoden tillsammans med det teoretiska perspektivet ramfaktorteori, skapade goda förutsättningar för att kunna genomföra en studie som faktiskt synliggör idrottslärares vardag under covid-19 pandemin. Det fanns en svårighet i att få till deltagare i studien då majoriteten av de som blev tillfrågade svarade att de valt att skjuta på momentet tills restriktionerna släppts. Huruvida om det kan räknas in i resultatet låter jag vara osagt. Den explorativa forskningsmetoden ansågs mest lämplig då studien grundar sig i något som är högaktuellt i skrivandets stund. Samtliga respondenter som deltog i studien visade att de tyckte att det var viktigt att fler idrottslärare deltar i den här typen av studier, som belyser en nuvarande problematik för idrottslärare under pandemin. Som forskare upplever jag att det finns en stor vinning att ha lärare från flera delar utav landet för att kunna se om det finns skillnader och i så fall vilka? En begränsning med studien är att en del av de som blev intervjuade, blev intervjuade innan gymnasieskolorna gick över fullt till distansundervisning igen. Detta kan ha medfört att vissa svar i studien kanske inte blir helt signifikanta med varandra på grund av att ramarna förändrats för undervisningen igen. Förhoppningen med studien är att den ska gå och återskapa och att fler ska undersöka frågan tillsammans med kanske andra moment än *rörelse till musik samt dans*. Med facit i hand kanske det hade funnits en positiv aspekt i att göra detta i form utav en observationsstudie för att undersöka hur idrottslärare arbetar i något visst område under pandemin. Då skulle förmodligen tydligare mönster uppstå samt att även elevernas upplevelse skulle kunna inkluderas i studien.

9 Slutsats

Vid analysen av empirin framgår det att det finns ett flertal likheter mellan de olika lärarnas arbetssituationer. Mycket grundar sig i vilken arena de är verksamma i tillsammans med dess restriktioner. Ytterligare parameter som framkommer är om respondenterna är vana vid att arbeta digitaliserat. Samtliga respondenter upplevde att dans är en viktig del av ämnet och att solodans med hjälp av digitala hjälpmedel kan utveckla området. Respondenterna anser också att det har funnits en del svårigheter med att genomföra dansen och att de liksom i allt annat

behöver tänka utanför boxen. Studien påvisar också att idrottslärare upplever att det är nästintill omöjligt att kunna bedriva undervisningen utan att riskera att bli smittad av covid-19. Studien visar också att trots Covid-19 vill lärarna bedriva undervisningen med samma höga nivå som tidigare.

9.1 Framtida forskning

Förhoppningsvis kan detta arbete ligga till grund för att idrottslärare ska kunna gemensamt utveckla olika arbetsmetoder för att säkerställa att undervisningen kan bedrivas på bästa möjliga sätt trots en pandemi. Det hade varit intressant om fler studier hade genomförts i andra ämnen i gymnasieskolan för att därefter jämföra resultaten. Området är idag relativt outforskat och jag tror att det finns mycket spännande inom forskning kring hur lärare har arbetat med andra moment inom ämnet idrott och hälsa.

Käll- och litteraturförteckning

Muntliga källor

Intervjuperson 1 – S1 – transkribering 2020-11-21.

Intervjuperson 2 – S2 – transkribering 2020-11-24.

Intervjuperson 3 – S3 – transkribering 2020-12-08.

Intervjuperson 4 – ST1 – transkribering 2020-12-10.

Intervjuperson 5 – U1 – transkribering 2020-11-16.

Intervjuperson 6 – U2 – transkribering 2020-12-19.

Intervjuperson 7 – Ö1 – transkribering 2020-12-14.

Intervjuperson 8 – Ö2 – transkribering 2020-12-17.

Intervjuperson 9 – Ö3 – transkribering 2020-11-12.

Intervjuperson 10 – DIS1 – transkribering 2020-12-25.

Skriftliga källor

Annerstedt, C., Peitersen, B. & Rønholt, H. (2001). *Idrottsundervisning: ämnet idrott och hälsas didaktik*. Göteborg: Multicare.

Bergdahl, N. & Nouiri, J. (2020) *Covid-19 och omställning till distansundervisning i svensk skola*. Rapport från Stockholms universitet (2020-12-27).

Bryman, A. (2011). *Samhällsvetenskapliga metoder*. 2., [rev.] uppl. Malmö: Liber.

Ericson, G. (2000). *Dans på schemat : beskrivning och bedömning i ett estetiskt ämne*. Lund: Studentlitteratur.

Folkhälsomyndigheten (2020)

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/skydda-dig-och-andra/> (2020-12-18)

Folkhälsomyndigheten (2020a)

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/om-sjukdomen-och-smittspridning/smittspridning/> (2020-12-18)

Folkhälsomyndigheten (2020b)

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/smittskydd-beredskap/utbrott/aktuella-utbrott/covid-19/verksamheter/information-till-skola-och-forskola-om-den-nya-sjukdomen-covid-19/> (2020-12-18)

Gard, M. (2001). *Dancing around the 'Problem' of Boys and Dance*. *Discourse: Studies in the Cultural Politics of Education*, 22(2), ss. 213-225.

Gard, M. (2003). *Being someone else: Using dance in anti-oppressive teaching*. *Educational Review*, 55(2), ss. 211–223.

Gibbs, B. (2014). *Wii lär oss dansa?: om dansspel, rörelsequaliteter och lärande i idrott och hälsa*. Licentiatavhandling. Stockholm: Gymnastik- och idrottshögskolan.

Gustafsson, M. (1990). *Dansen i skolan- Dansens historia*. Informations – Utbildningskonsult Lyckeby januari 1990

- Hassmén, N. & Hassmén, P. (2008). *Idrottsvetenskapliga forskningsmetoder*. 1. uppl. Stockholm: SISU idrottsböcker.
- Jasarevic, M. & Spahija, M. (2020) *Gymnasielärares arbete med digitala verktyg och dess roll i idrottsundervisningen*. Självständigt arbete på grundnivå (yrkesexamen), 10 poäng / 15 hp
- Jensinger, E. (2017). *12 tankar om skolans digitalisering*. Malmö: Gleerups utbildning.
- Kvale, S. & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. 3. uppl. Lund: Studentlitteratur.
- Larsson, H. & Karlefors, I. (2015). Physical education cultures in Sweden [Elektronisk resurs] fitness, sports, dancing ... learning?. *Sport, Education and Society*. 20(5), ss. 573-587.
- Larsson, H., Lundvall, S., Meckbach, J., Peterson, T. & Quennerstedt, M. (red.) (2016). *Hur är det i praktiken?: lärare utforskar ämnet idrott och hälsa*. Stockholm: Gymnastik- och idrottshögskolan.
- Lindblad S, Linde G. och Neaslund L. (1999) *Ramfaktorteorin och praktiskt förnuft*
Pedagogisk forskning i Sverige. Göteborgs universitet s. 97-98
- Linde, G. (2012). *Det ska ni veta! En introduktion till läroplansteorin*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Lindqvist, A. (2010). *Dans i skolan: om genus, kropp och uttryck*. Diss. Umeå: Umeå Universitet.
- Lorenzi, D. (2010). "What is the role of dance in the secondary physical education program?" *Strategies a journal for physical and sport educators* (November/December 2010) Vol. 24 no 2 s. 6-9.
- Lundgren, U. P. (1999). Ramfaktorteori och praktisk utbildningsplanering. *Pedagogisk forskning i Sverige*, 4(1) ss. 31-41.

Lundvall, S. & Meckbach, J. (2012). Tid för dans. I *Idrottsdidaktiska utmaningar*, Larsson, H. & Meckbach, J., red. Stockholm: Liber, s. 103-119.

Löfving, C. (2012). *Digitala verktyg och sociala medier i undervisningen: så skapar vi en relevant skola utifrån Lgr 11*. Stockholm: Liber AB.

Mattsson, T. (2016). *Expressiva dansuppsdrag: utmanande läruppgifter i ämnet idrott och hälsa*. Diss. Malmö: Malmö Högskola.

Mattsson, T. & Lundvall, S. (2013). The position of dance in physical education. *Sport, Education and Society*, 20(4), ss. 855-872.

Nationalencyklopedin (NE)

Oliver, W. & Porter Hearn, C. (2013). Dance is for all ages. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 79(4), ss. 6-56.

Patel, R. & Davidson, B. (2011). *Forskningsmetodikens grunder. Att planera, genomföra och rapportera en undersökning*. 4. uppl. Lund: Studentlitteratur.

Regeringskansliet (2020)

<https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/03/presstraff-med-statsministern3/> (2020-11-16)

Skolinspektionen (2012). *Idrott och hälsa i grundskolan. Med lärandet i rörelse*.

Skolinspektionen (2018). *Kvalitetsgranskning av ämnet idrott och hälsa i årskurs 7-9*.

Skolverket (2008). *Distansutbildning för elever i grundskola och gymnasieskola*

<https://www.skolverket.se/download/18.6bfaca41169863e6a656951/1553959940013/pdf2083.pdf> (2020-12-30)

Skolverket (2020) *Fjärrundervisning*

<https://www.skolverket.se/regler-och-ansvar/ansvar-i-skolfragor/fjarrundervisning> (2020-12-30)

Svenska dagbladet, "vi vill inte invagga människor i falsk trygghet" intervju med Johan Carlson (2020) <https://www.svd.se/vi-vill-inte-invagga-manniskor-i-falsk-trygghet> (2020-12-01)

Ulvros, Eva. (2004). Dansens och tidens virvlar. Om dans och lek i Sveriges historia. Lund

Ulvros, Eva. (2004a). "*Dansmästarna vid Uppsala och Lunds universitet*" RIG - Kulturhistorisk tidskrift, vol. 87, nr. 2, 2004

Vetenskapsrådet. (2017). God forskningssed. Hämtad från Vetenskapsrådet: https://www.vr.se/download/18.2412c5311624176023d25b05/1555332112063/God-forsknings-sed_VR_2017.pdf

Världshälsoorganisationen (WHO). (2020) WHO guidelines on physical activity and sedentary behaviour. (2020-12-09)

Bilaga 1

Litteratursökning

Syfte och frågeställningar:

Syftet med studien är att analysera och problematisera de svårigheter som lärare upplever har uppstått under covid-19 pandemin samt hur det har påverkat dans och rörelse till musik i ämnet idrott och hälsa i gymnasiet under Covid-19 pandemin.

De frågor som studien avser att besvaras är:

- Hur har dans samt rörelse till musik kunnat bedrivas i gymnasieundervisningen under Covid-19 pandemin?
- Hur har idrottslärare hanterat undervisningen under Covid-19 pandemin?
- Hur har digitala hjälpmedel använts för att bedriva idrottsundervisningen?

Vilka sökord har du använt?

Ämnesord och synonymer svenska	Ämnesord och synonymer engelska
Idrottslärare	<i>Physical education</i>
Idrott	<i>PE</i>
Dans	<i>Dancing</i>
Idrott & hälsa	<i>Covid-19</i>
Ramfaktorer	<i>Pandemic</i>
Covid-19	<i>Teaching</i>
Distansundervisning	<i>Digital education</i>

Var och hur har du sökt?

Databaser och andra källor	Sökkombination
Pubmed	Dancing "physical education"
Discovery	Dance genus
Diva	"Idrott och hälsa" distans dans traditionella idrottslärare
Google scholar	Covid-19 dancing digital
Skolinspektionen.se	"Dans i skolan"
Skolverket.se	"Fjärr och distansundervisning"
Norrköpings stadsbibliotek Campus Liu bibliotek Lunds stadsbibliotek	Dans(a) skola undervisning digitalt ramfaktorteori

Kommentarer

Då det inte finns jättemycket studier kring distansundervisning eller undervisning i relation till covid-19 pandemin. Fanns det en svårighet att hitta mycket

Bilaga 2

Informationsbrev

Hej!

Jag heter Andreas Rosenqvist och studerar till ämneslärare inom idrott och hälsa vid GIH. I skrivandets stund håller jag på med min slutuppsats och kontaktar därför dig.

Under året 2020 drabbades världen av Covid-19 viruset, ett virus som vi aldrig trodde skulle få en så pass stor påverkan på oss eller på vår vardag. Viruset har påverkat oss alla i flera sektorer och det är först nu som vi börjar se vilka spår det har fört med sig.

I min uppsats vill jag nu undersöka hur vi har påverkats i idrottsundervisningen både i grundskolan men också i gymnasiet. Mer specifikt riktar sig arbetet mot dansundervisningen, hur den har påverkats under pandemin samt hur den idag kan genomföras gentemot kunskapskraven.

Semistrukturerade intervjuer används för genomförandet av arbetet. Ditt deltagande är helt frivilligt och du som deltagare kan avbryta intervjun när som helst eller välja att inte besvara (vissa) frågor. Den information som du lämnar kommer att behandlas säkert och förvaras inlåst så att ingen obehörig kan ta del av den.

Intervjuerna kommer att ske löpande och kommer att ta mellan 30 min till 60 min. På grund av Covid-19 genomförs samtliga intervjuer via Zoom. Intervjuerna kommer att spelas in och arbetet följer Vetenskapsrådets riktlinjer enligt codex. När uppsatsen är klar får du ta del av den via mail om du så önskar.

Samtycke till att delta i studien: Hur arbetar idrottslärare med dans under Covid-19 pandemin?

I detta informationsbrev har jag skriftligen informerats och samtycker till att delta i studien.

Genom att skriva under detta dokument eller svara och bekräfta deltagande på detta mail samtycker jag att delta i studien. Genom detta godkänner jag att Gymnastik- och idrottshögskolan, GIH behandlar mina personuppgifter i enlighet med gällande dataskyddslagstiftning samt med lämnad information.

..... Underskrift

..... Namnförtydligande

..... Ort och datum

Vill du veta mer om studien eller har frågor om deltagandet, vänligen kontakta undertecknad.

Med vänliga hälsningar,

Andreas Rosenqvist

Handledare: Magnus Kilger, Lektor inom idrottsvetenskap

Bilaga 3

Intervjuguide

Syftet med studien är att analysera hur dans i skolan har fungerat under Covid-19 pandemin. Deltagandet är frivilligt och du kan närsomhelst välja att avbryta intervjun eller välja att inte besvara (vissa) frågor.

Samtycker du till att samtalet spelas in?

Information om respondenten

- Är som verksam inom idrottsläraryrket?
- Utbildning?
- Verksam inom gymnasieskolan, kommunal eller privatägd?

Skolans verksamhet

- Hur har ni generellt påverkats av Corona pandemin i skolan?
- Hur har undervisningen kunnat pågå som vanligt?
- Hur har arbetsmiljön varit för er som lärare och för eleverna?

Ämnet idrott & hälsa

- Hur har ämnet idrott & hälsa kunnat vara på samma sätt som tidigare?
- Om inte, hur har det då förändrats?
- Har det funnits svårigheter generellt i att examinera samtliga kunskapskrav?
- Något kunskapskrav som varit lättare/svårare än något annat?
- Hur har undervisningen kunnat anpassas gentemot kunskapskraven samt Folkhälsomyndighetens rekommendationer?

Rörelse till musik samt dans

- Hur har dans samt rörelse till musik påverkats något under denna pandemi?
 - Pardans eller solodans?
 - Kulturella aspekter?
 - Genus gentemot styrdokumentet
-
- Hur ser momentet ut idag i relation till tidigare?